

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Hospodaření s majetkem obce

Kokošková Kristýna

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kristýna Kokošková

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Hospodaření s majetkem obce

Název anglicky

Management of municipal property

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit problematiku hospodaření obce, struktury rozpočtu, kontroly rozpočtu, vývoje investic a nakládání s majetkem. Na základě provedeného rozboru hospodaření ve vybrané obci budou vyhodnoceny případné nedostatky v hospodaření obce a budou navržena opatření na zlepšení a zefektivnění rozdělení rozpočtu a nakládání s majetkem obce.

Metodika

- Shromáždění a prostudování literatury pro zpracování zadané práce s využitím metody excerptce.
- Roztřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí.
- Získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data.
- Vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce.
- Sumarizace výsledků, vlastní zjištění.
- Vyhodnocení, diskuze a závěr s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

celek, Česká republika, hospodaření, majetek, obec, rozpočet, stát, územní samospráva, zákon.

Doporučené zdroje informací

BŘEŇ Jan, Základní principy hospodaření obce 1. 2010, [online], dostupné z:

<http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6432524&fbclid=IwAR2KkXW5vo56bILip28vnESgQuV0r25vsNKSYIMoGPQL>

ČERNÝ, Ivan a kol. Finance a rozpočet. [online], dostupné z:

<http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

HOLEČEK, Jan a kol. Obec a její rozvoj v širších souvislostech. Brno, nakladatelství GaREP, spol. s. r. o., 2009, ISBN 9788090430822.

LUKL, František a kol. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, ISBN 9788090684331.

Ministerstvo vnitra České republiky. Příspěvek na výkon státní správy. 2020, [online], dostupné z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>

PEKOVÁ, Jitka a kol. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2002, ISBN 8086395219.

PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření obcí a rozpočet. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, ISBN 80-85963-34-5.

Sdružení místních samospráv, Rukověť starosty, [online], dostupné z:

<http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>

VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, ISBN 9788087544990.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 22. 9. 2020

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Hospodaření s majetkem obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Janě Borské, Ph.D., za vedení a pomoc a především za velmi cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala panu starostovi obce Přehořov, Petru Maškovi za vstřícný přístup, poskytnutí rozhovoru a podkladů ke zpracování praktické části.

Hospodaření s majetkem obce

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou hospodaření obce, konkrétně obce Přehořov v Jihočeském kraji v okrese Tábor. Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části je popsáno hospodaření obce a jaký majetek může obec vlastnit. Dále je zde rozebrána problematika rozpočtu obce, rozpočtového procesu a rozpočtové skladby, následně jsou zmíněny přezkoumání a kontrola hospodaření. V poslední části je přiblížena problematika veřejné správy, charakteristika obce a jejích orgánů ve vztahu k hospodaření.

Praktická část práce vychází z poznatků získaných v části teoretické a je zaměřena na detailní analýzu hospodaření a rozpočtu obce Přehořov. Obsahuje komparaci majetku v obci, aktiv a pasiv, příjmů a výdajů, investic a výsledků hospodaření za období 2015 - 2019. Její součástí je také rozhovor se starostou obce Přehořov. V závěru této části jsou sumarizovány výsledky, vyhodnoceny případné nedostatky a navržena vhodná opatření ke zlepšení hospodaření obce.

Klíčová slova: celek, Česká republika, hospodaření, majetek, obec, rozpočet, stát, územní samospráva, zákon.

Management of municipal property

Abstract

The Bachelor's thesis focuses on financial management of the municipality of Přehořov in Tábor District in the South Bohemian Region. The thesis is divided into two parts – theoretical and practical. The theoretical part discusses municipal financial management and identifies what property the municipality can own. Furthermore, this part of the thesis concentrates on the municipal budget, budget process and budget structure followed by a review and assessment of the municipal financial management. The last part describes a municipality and its bodies and also deals with the issues of public administration.

The practical part of the thesis is based on the findings from the theoretical part and provides a detailed analysis of the financial management and budget of the Přehořov municipality. It compares property in the municipality, its assets and liabilities, income and expenses, investments and financial results from 2015 to 2019. Next, it also includes an interview with the mayor of Přehořov. The conclusion of this part summarizes the results, evaluates possible shortcomings and proposes suitable measures to improve the financial management of the municipality.

Keywords: whole, Czech Republic, management, property, municipality, budget, state, territorial self - government, law.

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce.....	12
2.2 Metodika.....	12
3 Teoretická východiska	15
3.1 Hospodaření obcí	15
3.1.1 Hospodaření obcí dle zákona o obcích.....	16
3.2 Majetek obce.....	17
3.2.1 Nabývání majetku	18
3.2.2 Nakládání s majetkem	19
3.3 Rozpočet obce.....	20
3.3.1 Decentralizovaný peněžní fond	22
3.3.2 Bilance.....	22
3.3.3 Finanční plán	23
3.4 Rozpočtový proces	24
3.4.1 Návrh rozpočtu.....	26
3.4.2 Projednávání a schvalování rozpočtu.....	26
3.4.3 Plnění rozpočtu a jeho kontrola	26
3.5 Rozpočtová skladba.....	27
3.5.1 Příjmy rozpočtu.....	28
3.5.2 Vlastní příjmy	28
3.5.3 Daňové příjmy	29
3.5.4 Dotace.....	30
3.5.5 Výdaje rozpočtu.....	31
3.6 Přezkoumání a kontrola hospodaření	31
3.7 Veřejná správa	33
3.7.1 Charakteristika obce	34
3.7.2 Orgány obce.....	35
3.7.2.1 Zastupitelstvo obce	35
3.7.2.2 Výbory zastupitelstva obce.....	36
3.7.2.3 Rada obce	36
3.7.2.4 Komise	37
3.7.2.5 Obecní úřad.....	37
3.7.2.6 Starosta obce.....	37
4 Vlastní práce	38

4.1	Charakteristika obce Přehořov	38
4.2	Majetek obce	38
4.2.1	Dlouhodobý majetek	39
4.2.2	Oběžný majetek	41
4.3	Zdroje financování obce	42
4.4	Rozpočet obce	43
4.4.1	Skutečné příjmy obce	46
4.4.1.1	Daňové příjmy	47
4.4.1.2	Nedaňové příjmy	49
4.4.1.3	Kapitálové příjmy	50
4.4.1.4	Přijaté transfery	51
4.4.2	Skutečné výdaje obce	52
4.4.2.1	Běžné výdaje	53
4.4.2.2	Kapitálové výdaje a investice	54
4.5	Výsledek hospodaření	55
5	Vyhodnocení a diskuze	57
5.1	Zhodnocení výsledků výzkumu	57
5.2	Vyhodnocení rozhovoru se starostou obce	57
5.3	Návrh opatření	58
6	Závěr	61
7	Seznam použitých zdrojů	64
7.1	Literatura	64
7.2	Právní předpisy	64
7.3	Internetové zdroje	65
8	Přílohy	67

Seznam obrázků

Obrázek 1 Příjmy územního rozpočtu.....	28
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled majetku obce (v tisících Kč)	38
Tabulka 2 Vývoj dlouhodobého majetku (v tisících Kč)	39
Tabulka 3 Vývoj oběžného majetku (v tisících Kč).....	41
Tabulka 4 Přehled zdrojů financování (v tisících Kč).....	42
Tabulka 5 Schválený rozpočet obce (v tisících Kč).....	44
Tabulka 6 Upravený rozpočet obce (v tisících Kč).....	44
Tabulka 7 Skutečný rozpočet obce (v tisících Kč).....	45
Tabulka 8 Skutečné příjmy rozpočtu obce (v tisících Kč)	46
Tabulka 9 Přehled skutečných daňových příjmů (v tisících Kč)	47
Tabulka 10 Přehled skutečných nedaňových příjmů (v tisících Kč).....	49
Tabulka 11 Přehled kapitálových příjmů (v tisících Kč).....	50
Tabulka 12 Přehled přijatých transferů (v tisících Kč)	51
Tabulka 13 Přehled skutečných výdajů rozpočtu (v tisících Kč).....	52
Tabulka 14 Přehled běžných výdajů (v tisících Kč)	53
Tabulka 15 Přehled kapitálových výdajů a investic (v tisících Kč).....	54
Tabulka 16 Přehled hospodaření (v tisících Kč).....	55

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj majetku obce Přehořov (v tisících Kč).....	39
Graf 2 Vývoj dlouhodobého hmotného majetku (v tisících Kč).....	40
Graf 3 Vývoj dlouhodobého nehmotného a finančního majetku (v tisících Kč).....	41
Graf 4 Vývoj oběžného majetku (v tisících Kč)	42
Graf 5 Vývoj zdrojů financování obce	43
Graf 6 Skutečný rozpočet obce (v tisících Kč)	46
Graf 7 Skutečné příjmy rozpočtu obce (v tisících Kč)	47
Graf 8 Vývoj skutečných daňových příjmů (v tisících Kč)	48
Graf 9 Vývoj skutečných nedaňových příjmů (v tisících Kč)	49
Graf 10 Vývoj kapitálových příjmů (v tisících Kč)	50
Graf 11 Vývoj přijatých transferů (v tisících Kč)	51
Graf 12 Vývoj skutečných výdajů obce (v tisících Kč)	52
Graf 13 Vývoj běžných výdajů (v tisících Kč)	53
Graf 14 Vývoj kapitálových výdajů a investic (v tisících Kč)	54
Graf 15 Vývoj výsledku hospodaření obce (v tisících Kč)	56

1 Úvod

Tématem bakalářské práce je hospodaření obce Přehořov ležící v okrese Tábor v Jihočeském kraji. Obcí se rozumí územně samosprávný celek základního stupně. Právo na samosprávu je zaručeno již samotnou Ústavou České republiky. V Ústavě je uvedeno, že Česká republika se člení na obce, jakožto základní územně samosprávné celky, a kraje, jakožto vyšší územně samosprávné celky. Co to vlastně obec je a na jakých principech funguje, je zakotveno především v zákoně o obcích. Tento zákon vymezuje obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek. Dále ji specifikuje jako veřejnoprávní korporaci, která může vlastnit majetek a vystupovat v právních vztazích svým jménem, z těchto vztahů poté nese odpovědnost. Obec tedy vystupuje v právních vztazích jako právnická osoba a jako každá právnická osoba je i obec způsobilá brát na sebe práva a povinnosti, které jsou blíže upraveny zákonem. Úkolem obce dle téhož zákona je péče o všestranný rozvoj jejího území a potřeby jejích občanů. Při plnění svých úkolů musí obec současně chránit veřejný zájem.

Vzhledem k tomu, že obce nakládají s penězi z veřejných zdrojů, je jejich hospodaření a nakládání s jejich majetkem podrobně upraveno v mnoha zákonech. Není možné, aby obce se svými zdroji nakládaly svévolně, ale zároveň musí být zachováno jejich právo na autonomii. Zákony a ostatní právní předpisy tedy nastavují obcím jakési hranice, ve kterých se mohou pohybovat. Všechny obce musí ze zákona nakládat se svým majetkem účelně a hospodárně. Pokud obec tímto způsobem hospodaří, odrazí se to na jejím rozvoji a kvalitě života obyvatel. V opačném případě může dojít k rozvratu obecních financí a následnému omezenému rozvoji obce.

Odpovědné nakládání s finančními prostředky obce by mělo být cílem každého zastupitelstva zvoleného do vedení obce. Příprava rozpočtu, jeho následné dodržování a nakládání s obecním majetkem patří k základním úkolům obce. Tato práce se bude věnovat podrobné analýze hospodaření obce Přehořov v letech 2015 – 2019.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce, jejímž tématem je „Hospodaření s majetkem obce“, je na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit problematiku hospodaření obce, struktury rozpočtu, kontroly rozpočtu, vývoje investic a nakládání s majetkem.

Dílčím cílem teoretické části je na základě analýzy právní úpravy vyhodnotit problematiku z pohledu hospodaření obcí. Dalším dílčím cílem je popis a vymezení základních pojmů, které souvisejí s hospodařením, a to rozpočet obce, rozpočtový proces a kontrola hospodaření. Třetím dílčím cílem je vymežit pojem veřejná správa, obec a orgány obce a charakterizovat jejich vztah k hospodaření a rozpočtu obce.

Cílem praktické části je na základě provedeného rozboru hospodaření ve vybrané obci vyhodnocení případných nedostatků v hospodaření obce. Zároveň budou navržena opatření na zlepšení a zefektivnění rozdělení rozpočtu a nakládání s majetkem obce.

2.2 Metodika

Bakalářská práce bude obsahovat dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část bude rozdělena na šest kapitol. První kapitola se zaměří na popis a definici hospodaření obcí, nakládání s majetkem a uvedení právních předpisů, které se vztahují k hospodaření. Tímto bude dosaženo prvního dílčího cíle. Následující kapitola se bude zabývat rozpočtem obcí, jeho definicí a tím, jaké plní funkce a jakým způsobem se sestavuje. Dále zde bude definován a popsán decentralizovaný fond, bilance a finanční plán, čímž bude splněn druhý dílčí cíl. Třetí kapitola bude zaměřena na rozpočtový proces, jeho právní úpravu a popis jednotlivých etap. Dále zde bude rozvedena problematika návrhu rozpočtu, jeho sestavování a schvalování, také plnění rozpočtu a jeho kontrola. Ve čtvrté kapitole bude představena rozpočtová skladba, pozornost bude zaměřena na příjmy rozpočtu obce, a to na vlastní, daňové a dotace a poté na výdaje rozpočtu obce. V páté kapitole budou popsány přezkoumání a kontrola hospodaření, jejich rozdíly a způsob provedení. Třetího cíle bude dosaženo v poslední kapitole, kde bude přiblížena problematika veřejné správy, bude zde charakterizována obec a její orgány ve vztahu k hospodaření a rozpočtu obce.

Teoretická část bude zaměřena na shromáždění a prostudování literatury pro zpracování zadané práce s využitím metody excerptce, tedy pomocí pořizování výtahů a výpisků z uvedené literatury a následně rozřídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů a jejich jednotlivých částí. Obsahová neboli také věcná analýza spočívá v rozboru obsahu dokumentu, jenž zahrnuje techniky a pravidla pro určení tematiky dokumentu, eventuálně také prostorové a časové hledisko a formu dokumentu.

Praktická část bude navazovat na část teoretickou a bude využito poznatků z této části. Nezbytná data a podklady budou čerpána z primárních a sekundárních zdrojů. Primárními zdroji budou rozpočty obce a informace získané od obce Přehořov, kde autorka absolvuje povinnou praxi. Mezi sekundární zdroje patří ty, které vznikly na základě primárních zdrojů. Poklady budou dále získávány pomocí konzultací a rozhovorů s odborníky, konkrétně se starostou a dalšími pracovníky obce Přehořov. Využita bude i metoda analýzy statistických dat. Analýzu dat je možné popsat jako techniku zpracování hromadných dat se záměrem objevení důležitých a užitečných informací.

Pro vyhodnocení získaných statistických dat bude využita metoda syntézy. Syntézou se rozumí myšlenkový proces, při kterém se na předmět nahlíží jako na celek a nikoli pouze na jeho části, jako je tomu u analýzy. Díky syntéze je možné odhalit nové vztahy a zákonitosti k nějakému jevu.

V první kapitole praktické části bude uvedena stručná charakteristika obce Přehořov a výčet jejích orgánů. Další kapitola bude věnována majetku obce, na který bude nahlíženo z pohledu dlouhodobého majetku a oběžného majetku. Následovat bude kapitola, která se bude zabývat analýzou zdrojů financování obce. V těchto dvou kapitolách bude využita analýza účetních závěrek z let 2015 - 2019 a budou zde vytvořeny tabulky a grafy pro lepší názornost. Dále bude práce zaměřena na analýzu rozpočtu obce, kde budou vytvořeny tabulky a grafy pro porovnání schváleného, upraveného a skutečného rozpočtu obce Přehořov v letech 2015 - 2019. V praktické části se dále bude pracovat s daty skutečného rozpočtu. V podkapitole této části budou sledovány skutečné příjmy rozpočtu obce. Nejprve budou příjmy představeny hromadně v jedné tabulce a grafu a následně budou příjmy rozvedeny jednotlivě s podrobnějšími informacemi. Mezi tyto jednotlivé příjmy patří daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Všechny budou doplněny o tabulky a grafy, které budou získány prostřednictvím analýzy rozpočtu obce. Další podkapitolou bude analýza skutečných výdajů obce. Výdaje

obce se nejdříve budou hodnotit hromadně v jedné tabulce a grafu a následně budou rozděleny na dvě oblasti, kterými budou běžné výdaje a kapitálové výdaje, kde bude zahrnuta i problematika vývoje investic. Následovat bude analýza výsledku hospodaření, která bude zahrnovat informace o nákladech, výnosech a samotném výsledku hospodaření. Vše bude přehledně uvedeno v tabulkách a grafech, které budou sestaveny prostřednictvím analýzy účetních závěrek z let 2015 - 2019. Jednotlivé části budou obohaceny o komentáře odborníka, konkrétně starosty obce Přehořov.

V poslední kapitole praktické části bude uvedena sumarizace výsledků a vlastních zjištění, která bude shrnovat veškeré výstupy a výsledky praktické části. Budou vyhodnoceny nedostatky a navržena opatření v souvislosti s problematikou hospodaření s majetkem obce, tímto bude dosaženo cíle praktické části práce. Následně bude práce obsahovat diskuzi a závěr, kde bude použita metoda komparace teoretické a praktické části práce. Tato metoda využívá principu srovnávání, což je způsob myšlení, který spočívá ve vzájemném přiřazování jevů k sobě a vyhodnocování jejich podobností a rozdílností. V jednotlivých kapitolách bakalářské práce budou zdroje citovány jednotně číslovanými poznámkami pod čarou.

3 Teoretická východiska

3.1 Hospodaření obcí

Hospodaření s obecním majetkem je jednou ze základních funkcí, které má obec plnit, a jedná se o klíčovou oblast pro plánování rozvoje obce. Hospodaření obcí v České republice je upraveno ve více zákonech. Dle § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (zákon o obcích) je obec základním územním celkem a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Dle § 2, odst. 1 téhož zákona je obec veřejnoprávní korporací a má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.¹

Obec představuje subjekt vlastnického práva a je v rovném postavení s ostatními právními subjekty. Zcela stěžejním zákonem pro fungování obecních rozpočtů je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon obsahuje pravidla pro tvorbu rozpočtu, charakterizuje jeho funkci a specifikuje, jaký by měl být jeho obsah.² Hospodaření a nakládání s obecním majetkem je upraveno také v několika ustanoveních zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Tato ustanovení se týkají především hodnocení majetkových dispozic z hlediska jejich kladného přínosu pro obec a dodržování zvláštních procedurálních postupů při nakládání s obecním majetkem.³

Hospodařením s majetkem jsou míněny především držba, užívání, zčásti požívání majetku a také činění právních dispozic neboli nakládání s majetkem. Jedná se o zprostředkovaný výkon vlastnického práva a dalších majetkových práv obce, na kterém se mohou podílet orgány obce, konkrétně zastupitelstvo a rada obce.⁴

Obec by měla svůj majetek využívat pouze k plnění svých funkcí a úkolů, a to přesto, že žádný právní předpis neurčuje přesné vymezení, jak s majetkem nakládat.⁵ Je ale určeno, co patří mezi základní principy hospodaření obce. Mezi tyto principy patří

---

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1737, [online], [citováno 2020-05-21], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

² KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha, nakladatelství Karolinum, 2015, str. 25, ISBN 9788024627441.

³ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 57, ISBN 9788090684331.

⁴ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 132-133, ISBN 978-80-7502-057-4.

⁵ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 57, ISBN 9788090684331.

například to, že obec musí svůj majetek využívat účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly, o majetek musí také pečovat, aby bylo zajištěno jeho zachování a případný rozvoj. Musí jej chránit před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. O svém majetku je obec povinna vést evidenci.⁶ Dále musí obec vést řádné účetnictví podle zákona o účetnictví.⁷

3.1.1 Hospodaření obcí dle zákona o obcích

Jak již bylo zmíněno výše, podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích musí obec svůj majetek využívat účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a je povinna o něj pečovat. Je povinna chránit majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody. Majetek musí být chráněn před jakýmkoliv poškozením či zneužitím. S nepotřebným majetkem musí obec nakládat podle zvláštních předpisů.⁸

V případě, že chce obec prodat, darovat, pronajmout, vypůjčit či s ní jinak nakládat s nemovitostí ve svém vlastnictví, musí svůj záměr zveřejnit po dobu nejméně patnácti dnů před rozhodnutím příslušného orgánu obce, a to vyvěšením na úřední desce. Tímto způsobem se dá nemovitost k dispozici zájemcům, kteří se mohou vyjádřit a předložit své nabídky. V případě, že obec záměr nezveřejní, je právní jednání neplatné. Nemovitá věc se v záměru označí podle zvláštního zákona. Při úplatném převodu majetku se cena sjednává ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá. Může se jednat i o cenu, která je regulována státem. Jakákoli odchylka od obvyklé ceny musí být zdůvodněna, pokud tak není učiněno, je právní jednání neplatné.⁹

Dle zákona o obcích nesmí obec ručit za závazky fyzických či právnických osob vyjma přesně stanovených případů. Tímto případem jsou například závazky, které vyplývají ze smluv o úvěru, kde jsou peněžní prostředky určeny pro investici

---

⁶ BŘEŇ Jan, *Základní principy hospodaření obce 1.*, 2010, [online], [citováno 2021-02-20], dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6432524&fbclid=IwAR2KkXW5vo56bILLip28vnESgQuV0r25vsNKSYIMoGPQL2c12xv4fVLDSjk>

⁷ Poradna, *Nástroje občana při kontrole hospodaření obce*, 2018, [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/hospodareni-obce-a-kraje/hospodareni-obce-a-kraje/rada/nastroje-obcana-pri-kontrole-hospodareni-o-ff13>

⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1791 – 1794, [online], [citováno 2020-05-21], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1791 – 1794, [online], [citováno 2020-05-21], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů nebo národního fondu. Dále obec musí sledovat své dlužníky, zda včas a řádně plní své závazky. Zabezpečuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku závazků. Za hospodaření a závazky obce ručí stát pouze v případě, že je tak smluvně ujednáno.¹⁰

V zákoně o obcích je také rámcově upravena kontrola hospodaření obce. Přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok provádí kraj v přenesené působnosti. Obec může také zadat přezkoumání auditorovi či auditorské společnosti. Pokud obec o přezkoumání nepožádá příslušný krajský úřad ani auditorskou společnost, provede přezkoumání hospodaření obce příslušný krajský úřad. Náklady na přezkoumání hospodaření obce auditorem hradí obec ze svých rozpočtových prostředků. Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků. Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se dále řídí zvláštním zákonem.¹¹

3.2 Majetek obce

Obec má právo vlastnit majetek, spravovat ho a nakládat s ním. Jelikož se však jedná o veřejnoprávní korporaci, toto právo není neomezené a má zákonem stanovené mantinely. Pokud hovoříme o majetku obce, je důležité majetek jako takový definovat. Občanský zákoník vymezuje pojem majetek jako souhrn všeho, co osobě patří a představuje pouze aktivní položky. Majetek lze tedy definovat jako souhrn majetkových hodnot. Ve vztahu s obcemi není nikde vymezeno, co vše je součástí obecního majetku. Obci tedy nelze upřít právo na žádný druh majetku.¹²

Ačkoli není nikde blíže určeno, jaké druhy jsou součástí obecního majetku, je možné jej účelově dělit. Podstatným dělením majetku se rozumí dělení na hmotné a nehmotné věci. Věcí se dle občanského zákoníku rozumí vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí. Věcí tedy není lidské tělo ani jeho součásti a zvláštní postavení mají

---

¹⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1791 – 1794, [online], [citováno 2020-05-21], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1791 – 1794, [online], [citováno 2020-05-21], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

¹² LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 57, ISBN 9788090684331.

zvířata, která se považují za smysly nadané živé tvory. Hmotné věci jsou části vnějšího světa, které mají povahu samostatné věci. Na rozdíl od toho jsou nehmotné věci práva a jiné věci bez hmotné podstaty. Mezi hmotný majetek se řadí i věci nemovité. Ty občanský zákoník vymezuje jako pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením. Součástí pozemku je i prostor nad povrchem i pod povrchem.¹³

Majetek lze dále dělit na kmenový, jenž slouží k výkonu správních funkcí obce, majetek v sociální oblasti sloužící k sociálním účelům vybrané skupině obyvatelstva, dále na majetek ve veřejné oblasti, kterým se myslí majetek sloužící obyvatelstvu pro každodenní život. Majetek v zájmové oblasti slouží společenskému životu a přebytečný majetek je takový, který se nevyužívá nebo je zanedbaný.¹⁴

3.2.1 Nabývání majetku

Obec svůj majetek nabývá nejen proto, že o něj průběžně přichází, například opotřebováním, ale i z jiných důvodů různými formami. Ucelená právní úprava nabývání majetku obcí chybí, ale existují určitá pravidla, jimiž by se měla obec řídit. Nejčastěji obec nabývá svůj majetek pomocí smlouvy. Smlouva by měla mít písemnou formu a obsahovat podpisy i v případě, kdy to předpisy nevyžadují. Jedním ze způsobů smluvního nabývání majetku je formou bezúplatného smluvního nabývání, kdy obec nabývá majetek na základě darovací smlouvy. O jejím nabytí rozhoduje rada obce, pokud si tuto pravomoc nevyhradí zastupitelstvo obce. Při rozhodování o uzavírání darovací smlouvy by se mělo vycházet z podkladů, které rada obce předkládá zastupitelstvu. Tyto podklady by měly obsahovat přehledné odůvodnění bezúplatného nabytí majetku, způsob jeho využití a případně zvážení negativ. V případě darování nemovité věci dochází k nabytí majetku dnem vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí. Pokud se jedná o movitou věc, k nabytí dochází v okamžiku účinnosti převodní smlouvy.¹⁵

Protikladem bezúplatného nabývání je úplatné smluvní nabývání. Základním pravidlem úplatného nabývání je, že obec by za úplatu měla pořizovat pouze ten majetek, který využívá k plnění svých funkcí a úkolů. Klíčovou roli zde hraje výše ceny a platí, že ji

---

¹³ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 58, ISBN 9788090684331.

¹⁴ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 58, ISBN 9788090684331.

¹⁵ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 80-83, ISBN 978-80-7502-057-4.

lze sjednat pouze do výše rovnající se ocenění majetku podle zákona o oceňování majetku. Dle tohoto zákona se majetek oceňuje cenou obvyklou neboli cenou, která byla dosažena při prodeji stejného či obdobného majetku v tuzemsku ke dni ocenění. Jedním z typů úplatného nabývání je nabývání prostřednictvím veřejných zakázek, ty se řídí dle zákona o veřejných zakázkách. Tento zákon také stanovuje, že zadavatelem veřejných zakázek jsou mimo jiné i obce. Obec, jakožto zadavatel je při postupu povinna dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Veřejnou zakázkou se myslí zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb na základě písemné smlouvy. Mohou se dělit na veřejné zakázky na dodávky, na stavební práce a na služby. Zadavatel je povinen veřejnou zakázku zadávat prostřednictvím otevřeného řízení, užšího řízení, jednacího řízení s uveřejněním, jednacího řízení bez uveřejnění, soutěžního dialogu, zjednodušeného podlimitního řízení. Toto vše je obsaženo v zákoně o zadávání veřejných zakázek.¹⁶

Dalším příkladem smluvního nabývání majetku je nabývání prostřednictvím koncesních smluv. O podmínkách jejich uzavírání rozhoduje koncesní zákon. Tímto zákonem se obce musí řídit, pokud chtějí uzavřít koncesní smlouvu, kterou se koncesionář zavazuje poskytovat služby nebo provést dílo a zadavatel se zavazuje umožnit koncesionáři brát užitky vyplývající z poskytování služeb, případně spolu s poskytnutím části plnění v penězích. Zadavatel vybírá koncesionáře pro uzavření smlouvy v koncesním řízení a o schválení koncesního projektu rozhoduje zastupitelstvo obce.¹⁷

Existují i další způsoby nabývání majetku, jako je například nabývání zákonem, nabývání na základě zákona, nabývání děděním ze závěti, odkazem nebo na základě dědické smlouvy a také nabývání rozhodnutím příslušného orgánu.¹⁸

3.2.2 Nakládání s majetkem

Princip nakládání s obecním majetkem je postaven na soukromoprávních základech (typicky smlouvě), ovšem současně jsou zde jistá veřejnoprávní omezení, jako například

---

¹⁶ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 84-91, ISBN 978-80-7502-057-4.

¹⁷ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 111-113, ISBN 978-80-7502-057-4.

¹⁸ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 113, ISBN 978-80-7502-057-4.

zveřejnění záměru prodeje nemovitosti patnáct dnů předem. Mezi hlavní způsoby nakládání s majetkem obce patří převod vlastnictví, přechod vlastnictví rozhodnutím státního orgánu, přenechání majetku územního samosprávného celku do užívání jiným osobám nebo nakládání s pohledávkami a jinými majetkovými právy.¹⁹

Převod vlastnictví neboli zcizení majetku do vlastnictví fyzických či právnických osob se provádí na základě smlouvy, a to kupní, směnné nebo darovací. Může tedy jít o úplatný nebo neúplatný převod. Obec může převádět věci určené k prodeji podle schváleného rozpočtu, tyto převody jsou pravidelné neboli v rámci obvyklého hospodaření. Dále lze smluvně převádět věci mimo rámec obvyklého hospodaření, ale v tomto případě se jedná pouze o nepravidelné převody majetku, který je pro obec trvale nepotřebný.²⁰

Přechod vlastnictví rozhodnutím státního orgánu je dalším ze způsobů nakládání s obecním majetkem. Nový občanský zákoník stanovuje, že pokud se nedohodnou spoluvlastníci o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne o něm na návrh některého ze spoluvlastníků soud, který v případě rozhodnutí o zrušení určí způsob vypořádání spoluvlastníků. Soud je oprávněn určit jednoho ze spoluvlastníků, který věc získá, a ostatním poskytne náhradu. Dalším způsobem přechodu je vyvlastnění, kdy věc lze obci ve veřejném zájmu a za úplatu vyvlastnit.²¹

Na rozdíl od předchozích dvou případů je přenechání majetku obce do užívání jiným osobám specifický v tom, že i po přenechání věci zůstává majetek ve vlastnictví obce a dále se s ním počítá i pro plnění úkolů obce v budoucnu.²²

3.3 Rozpočet obce

Rozpočet obce je finanční plán hospodaření v příslušném rozpočtovém roce. Podle tohoto plánu se řídí financování činnosti územního samosprávného celku. Určuje, jaké zdroje bude mít obec k dispozici a jak může hospodárně a efektivně nakládat se svým majetkem. Rozpočet si sestavuje každá obec sama na základě střednědobého výhledu

---

¹⁹ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 213, ISBN 978-80-7502-057-4.

²⁰ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 221, ISBN 978-80-7502-057-4.

²¹ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 238-240, ISBN 978-80-7502-057-4.

²² HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 240, ISBN 978-80-7502-057-4.

a údajů z rozpisu státního rozpočtu, z rozpočtu kraje a údajů z rozpisu rozpočtového provizoria.²³

Rozpočet obce plní tři funkce, a to alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační funkce znamená, že se z rozpočtu obce (jejích finančních prostředků) financují potřeby obce a zajišťují se z něj veřejné statky. Redistribuční funkcí se rozumí to, že se ovlivňuje rovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj pomocí přerozdělování části finančních prostředků z rozpočtu regionu do rozpočtu obcí. A poslední, stabilizační funkce ovlivňuje kvalitu života na daném území prostřednictvím růstu ekonomického potenciálu, to vše na úrovni územní samosprávy.²⁴

Rozpočet se obvykle sestavuje jako vyrovnaný, ale může být schválen i jako přebytkový nebo schodkový. Ke schválení přebytkového rozpočtu může dojít v případě, že jsou příjmy určeny k využití v následujícím období nebo ke splácení jistiny úvěru z předchozích let. Schodkový rozpočet lze schválit pouze tehdy, pokud schodek bude možné uhradit financemi z minulých let, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo půjčkou.²⁵

Hospodaření obcí lze charakterizovat následujícím vztahem

$$F_1 + P - V = F_2.$$

Kde F_1 je stav peněžních prostředků na začátku roku, P jsou příjmy a V jsou výdaje. F_2 znázorňuje stav peněžních prostředků na konci roku. Pokud je stav peněžních prostředků $F_2 > F_1$, pak má obec rezervu pro hospodaření v dalším roce a jedná se tedy o kladný stav. V opačném případě, tedy pokud $F_1 > F_2$, se jedná o rozpočet se schodkem a je potřeba najít další finanční prostředky, aby mohlo dojít k vyrovnání v účetním pojetí.²⁶

Na rozpočet obce lze nahlížet z různých úhlů pohledu. Rozpočet obce funguje jako decentralizovaný peněžní fond, kde se shromažďují příjmy obce a financují se z něj veřejné statky. Rozpočet je zároveň bilance, která srovnává příjmy a výdaje za rozpočtové období. Dále na něj lze nahlížet jako na finanční plán, dle kterého obec v daném období

---

²³ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 9, ISBN 9788087544990.

²⁴ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 9, ISBN 9788087544990.

²⁵ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 9, ISBN 9788087544990.

²⁶ PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2008, str. 213-214, ISBN 9788073573515.

hospodaří, a v neposlední řadě slouží rozpočet jako nástroj prosazování cílů obecní politiky. Všechna tato pojetí spolu úzce souvisí.²⁷

3.3.1 Decentralizovaný peněžní fond

Obecní rozpočet funguje na stejných principech jako ostatní veřejné rozpočty, především na bázi nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování. Decentralizovaný fond lze chápat jako místo, kde se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů, které se rozdělují a používají na financování veřejných statků. Rozpočet obce je toková veličina, což znamená, že v průběhu rozpočtového období přicházejí na účet příjmy rozpočtu a těmito příjmy se následně během roku hradí výdaje a potřeby obce. Stav příjmových a výdajových účtů rozpočtu obce není během roku stejný a je ovlivněn různými okolnostmi. Nejvýznamnějším vlivem je tok daňových příjmů, ty jsou placeny různými způsoby (zálohově, splátkovým systémem nebo po konci zdaňovacího období), a tím pádem přicházejí na účet obce nepravidelně. Oproti tomu výdaje obce na financování běžných provozních potřeb (například hrazení faktur za energie) bývají během roku konzistentní. Díky těmto faktorům zpravidla dochází k časovému nesouladu vývoje příjmů a výdajů.²⁸

3.3.2 Bilance

Bilance porovnává příjmy a výdaje rozpočtového období. Toto období je shodné s rozpočtovým obdobím v celé soustavě veřejných rozpočtů. Rozpočet může být schodkový, vyrovnaný nebo přebytkový. Cílem v dlouhodobém horizontu je vyrovnaný nebo přebytkový rozpočet. Pokud má obec vyrovnaný rozpočet, může se stát, že v závěru rozpočtového období nemá vlastní finanční prostředky na financování potřeb začátkem dalšího rozpočtového období. Daňové příjmy a dotace z rozpočtové soustavy přicházejí na příjmový účet až v průběhu ledna, po měsíčním zúčtování mezd. Pokud obec nemá finanční rezervy, je nucena si vzít krátkodobý úvěr. Pokud se ovšem obci podaří hospodařit během roku tak, že ji rozpočet vyjde jako přebytkový, je to pro ni výhodou, jelikož zbylé

---

²⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 108, ISBN 80-85963-34-5.

²⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 109, ISBN 80-85963-34-5.

finanční prostředky může použít k financování výdajů na začátku dalšího rozpočtového období a nemusí se krátkodobě zadlužovat.²⁹

3.3.3 Finanční plán

Podle finančního plánu hospodaří obec v příslušném období. V průběhu rozpočtového období obec hospodaří podle schváleného rozpočtu, ale může nastat i situace, kdy se skutečné plnění rozpočtu odlišuje od plánovaného.³⁰ V České republice se dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů řídí obce svým rozpočtem a střednědobým výhledem rozpočtu.³¹

Střednědobý výhled rozpočtu je velice důležitý, protože slouží k střednědobému finančnímu plánování rozvoje hospodaření obce. Sestavuje se na dva až pět let následujících po roce, na který se sestavuje aktuální rozpočet. Slouží jako prognóza hospodaření obce ve zjednodušené podobě, která má jasně danou strukturu ukazatelů – celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky o dlouhodobě realizovaných záměrech.³²

Samotný rozpočet obce, jakožto finanční plán hospodaření v daném rozpočtovém roce sestavuje obec v návaznosti na svůj střednědobý výhled rozpočtu, údajů z rozpisu státního rozpočtu, z rozpočtu kraje a údajů z rozpisu rozpočtového provizoria. Tímto finančním plánem se pak řídí financování činností obce. Funguje jako strategický plán, který obci ukazuje, jaké bude mít zdroje, a dává podklady k tomu, jak s nimi nakládat.³³

Přehled, kolik bude třeba peněžních prostředků týdně nebo měsíčně, aby bylo možné uhradit výdaje, získá obec bilanční formou porovnávání jednotlivých zdrojů tvorby peněžních prostředků a jejich využití v průběhu období. V rozpočtovém plánování je krátkodobé plánování důležité během rozpočtového období. Pokud nebude v určitém období obec disponovat vlastními příjmy v rozpočtu, pak se neobejde bez úvěru. V opačném případě bude moci krátkodobě finančně investovat.³⁴

---

²⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 109-110, ISBN 80-85963-34-5.

³⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 109-110, ISBN 80-85963-34-5.

³¹ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 7, ISBN 9788087544990

³² VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 7, ISBN 9788087544990

³³ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 8, ISBN 9788087544990

³⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 116, ISBN 80-85963-34-5.

3.4 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces na úrovni obce představuje činnost volených i výkonných orgánů obce a jejich účast na sestavení návrhu rozpočtu obce, jeho schválení, realizaci během rozpočtového období a následnou kontrolu jeho plnění.³⁵ Základním zákonem, kterým se obce musí při sestavování rozpočtu řídit, je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů a stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků.³⁶ Dalšími důležitými právními předpisy, kterými se obec musí řídit, jsou vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, dle které se provádí rozpis rozpočtu, dále pak zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, dle kterého je obec povinna v rámci rozpočtového procesu hospodařit a provádět kontrolu hospodaření v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Ustanovení týkající se obecních rozpočtů se nalézají také v zákoně o státním rozpočtu a zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích.³⁷

Rozpočtový proces lze rozdělit na jednotlivé etapy. První etapou je sestavení návrhu rozpočtu obce, následuje projednání a schválení návrhu rozpočtu. Po schválení návrhu rozpočtu nastupuje plnění rozpočtu a jeho průběžná kontrola. Po skončení období, na které byl rozpočet sestaven, proběhne následná kontrola a sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu obce za uplynulé rozpočtové období.³⁸ Rozpočtový proces není v každé obci úplně stejný, protože každý detail není v zákonech nebo vyhláškách upravován. Odlišnost lze spatřit již v přípravné fázi. Záleží na tom, jaký má obec finanční výbor, správce rozpočtu či účetní.³⁹

---

³⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 123, ISBN 80-85963-34-5.

³⁶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 7. 7. 2000, částka 73, str. 3557, [online], [citováno 2021-03-01], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb073-00.pdf>

³⁷ VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, str. 17, ISBN 9788087544990.

³⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 123-124, ISBN 80-85963-34-5.

³⁹ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 41, ISBN 9788090684331.

Některé fáze a zásady jsou však pro všechny obce stejné.⁴⁰ V průběhu rozpočtového procesu musí obce dodržovat rozpočtové zásady, které jsou bezpodmínečně závazné pro všechny. Mezi ty patří každoroční sestavování a schvalování rozpočtu obce, reálnost, pravdivost, úplnost a jednotnost rozpočtu, dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu obce a publicita, jejímž výsledkem je důkladná informovanost občanů o hospodaření obce.⁴¹

Příprava rozpočtu je činnost, která trvá celý rok. Aby bylo možné sestavit kvalitní návrh rozpočtu pro příští období, je zapotřebí sledovat zákonitosti příjmů a výdajů po celý rok. Prvním krokem je stanovení struktury rozpočtu a schválení příjmů a povinných výdajů. Toto může obci ušetřit finance, které může dále použít ke svému rozvoji. Součástí rozpočtu jsou také příspěvky na provoz či investiční prostředky příspěvkovým organizacím, které obec zřídila. Mezi tyto organizace lze zařadit například školská zařízení nebo dopravní podniky. O výši příspěvku by se mělo jednat spolu s vedením těchto organizací.⁴²

Sestavování rozpočtu by se mělo odvíjet od příjmové stránky. Je nutné co nejlépe odhadnout veškeré příjmy, které obec může očekávat v příštím období, a následně lze plánovat výdaje. Tento úkol není ovšem snadný, jelikož většina příjmů obce je tvořena sdílenými daněmi, o kterých obec nerozhoduje.⁴³ Příjmy obce jsou dále tvořeny příjmy z vlastní činnosti a vlastního majetku, dále z dotací ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu kraje, přijatými peněžitými dary a jinými příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.⁴⁴ Výdaje se dělí na běžné a kapitálové. Mezi výdaje běžné lze zařadit například výdaje na chod obecního úřadu, údržbu ulic nebo na provoz škol. Kapitálové výdaje jsou například výdaje na nákupy nemovitostí nebo akcií.⁴⁵ Příjmy a výdaje budou podrobněji rozebrány níže.

Po schválení rozpočtu následuje podrobný rozpis dle rozpočtové skladby, který je povinnou součástí, a za jeho neplnění lze uložit pokutu. Návrh rozpočtu se zveřejňuje na

---

⁴⁰ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 41, ISBN 9788090684331.

⁴¹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 124, ISBN 80-85963-34-5.

⁴² LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 41, ISBN 9788090684331.

⁴³ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 41, ISBN 9788090684331.

⁴⁴ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 30, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁴⁵ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 39-40, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

úřední desce, a to nejméně patnáct dnů před projednáváním zastupitelstva. Schválený rozpočet se poté zveřejňuje na internetových stránkách obce.⁴⁶

3.4.1 Návrh rozpočtu

Návrh rozpočtu obce sestavuje výkonný orgán obce. V České republice se jedná o finanční odbor obecního úřadu. Jedná se o jednu z nejtěžších etap, kdy se snaží zajistit to, aby byly naplánované příjmy reálné a splnitelné. Jedná se o příjmy naplánované, vlastní i plynoucí do rozpočtu obce ve formě transferů ze státního rozpočtu nebo i ze státních účelových fondů.⁴⁷ Návrh rozpočtu obsahuje dvě části, příjmovou a výdajovou.⁴⁸

3.4.2 Projednávání a schvalování rozpočtu

Rozpočet obce je projednáván a schvalován volenými orgány. V České republice se jedná o obecní zastupitelstvo a příslušné komise. Tyto orgány schvalují celkovou výši rozpočtu obce a strukturu příjmů a výdajů. Pokud se nepodaří schválit rozpočet do začátku rozpočtového období, nastává takzvané rozpočtové provizorium. To znamená, že do doby, než je rozpočet obce schválen, hospodaří obec podle předchozího rozpočtového období. Schválený rozpočet obsahuje pouze plánované dotace, nikoli definitivní. V České republice se obce přesnou výši dotací dozví až na začátku rozpočtového období.⁴⁹

3.4.3 Plnění rozpočtu a jeho kontrola

Kontrolu provádějí volené i výkonné orgány obce. Kontrolují průběžné plnění rozpočtu během rozpočtového období. Toto se týká věcných i pokladních záležitostí, jako jsou například stavy na účtech rozpočtu. Dále analyzují příčiny neplnění rozpočtu a snaží se tyto příčiny a další působení negativních vlivů odstranit. Kromě průběžné kontroly také provádějí následnou kontrolu, která probíhá po skončení rozpočtového období. Hlavní pozornost je věnována především analýze hospodaření, analýze příčin vzniku salda rozpočtu obce. Výstupem kontroly je návrh opatření, který směřuje ke zdokonalování rozpočtového plánování. Poté, co uplyne rozpočtové období, se sestaví přehled o

---

⁴⁶ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 41, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁴⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 124, ISBN 80-85963-34-5.

⁴⁸ Sdružení místních samospráv, *Rukověť starosty*, [online], [citováno 2021-02-26], dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>

⁴⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 124-125, ISBN 80-85963-34-5.

skutečném plnění rozpočtu obce. Ten sestavuje výkonný orgán, kterým je v České republice například finanční odbor. Tato analýza musí obsahovat přehled pozitivních a negativních vlivů, které na hospodaření obce působily.⁵⁰

O plnění rozpočtu by obec měla informovat veřejnost. To se týká jak průběžného, tak následného plnění. Informaci lze občanům sdělit různými způsoby, například lze zvolit úřední desku nebo časopis, který obec pro občany vydává.⁵¹

Hospodaření a účetnictví obce podléhá auditu. V České republice audit obcím zajišťuje většinou bezplatně okresní úřad. To je způsobeno tím, že se ceny zkušených auditorských kanceláří pohybují poměrně vysoko a většina obcí si je tedy nemůže dovolit. To ovšem nese negativní dopad na kvalitu účetnictví, ve kterém se vyskytují značné nedostatky.⁵²

3.5 Rozpočtová skladba

Je důležité přehledně zpracovat potřebné informace v jednotlivých etapách rozpočtového procesu, aby byla zajištěna jednotnost a přehlednost všech veřejných rozpočtů. Toho je docíleno tím, že příjmy a výdaje obecního rozpočtu se člení podle závazné rozpočtové skladby. Tato skladba platí pro celou soustavu veřejných rozpočtů v České republice. Umožňuje mezi obcemi či regiony porovnávat jednotlivé rozpočty, a to v delším časovém období. Rozpočtová skladba určuje způsob třídění údajů všech peněžních rozpočtů a fondů obcí i okresních úřadů, dobrovolných svazků obcí a rozpočtových organizací. Mezi peněžní operace patří příjem a výdaj peněžních prostředků z bankovního účtu, peněžní operace hospodářské činnosti a peněžní operace účtů cizích prostředků. Nesledují se zvláště převody mezi příjmy a výdaji, ale převody mezi pokladnou a bankovním účtem. Třídění příjmů a výdajů rozpočtu podle závazné rozpočtové skladby respektuje zásadu jednotnosti a závaznosti, zásadu stability třídění rozpočtů a zásadu srozumitelnosti.⁵³

---

⁵⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 125, ISBN 80-85963-34-5.

⁵¹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 126, ISBN 80-85963-34-5.

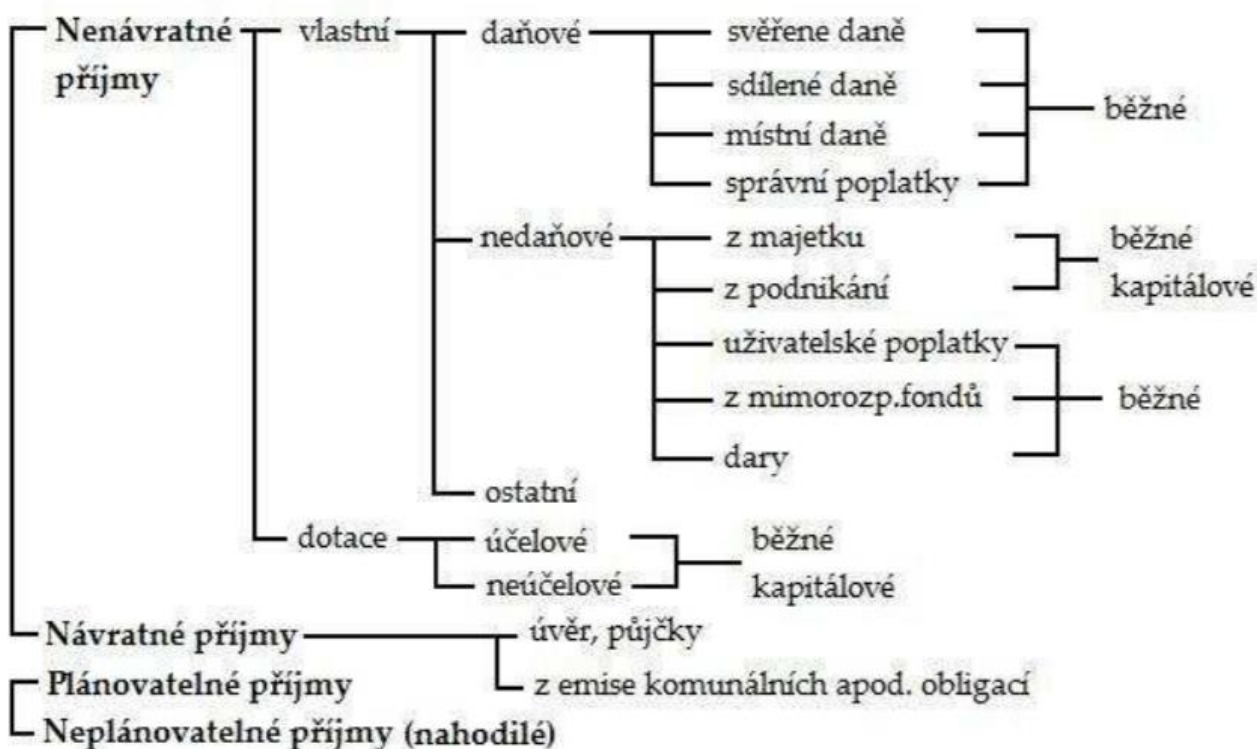
⁵² PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 126, ISBN 80-85963-34-5.

⁵³ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 129-130, ISBN 80-85963-34-5.

3.5.1 Příjmy rozpočtu

Příjmy rozpočtu jsou tříděny dle rozpočtové skladby. Dělí se na vlastní příjmy, daňové příjmy, kterými může být například daň z příjmu, majetková daň, spotřební daň. Dále má obec příjmy z místních poplatků, mezi které patří poplatek z ubytovací kapacity, poplatek ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství a podobně. Spadají sem i příjmy z vlastního podnikání, ostatní nedaňové příjmy rozpočtu obce nebo dary a výnosy z veřejných sbírek.⁵⁴

Obrázek 1 Příjmy územního rozpočtu

Zdroj: PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 143, ISBN 80-85963-34-5.

3.5.2 Vlastní příjmy

Příjmy rozpočtů obce by měly být dostatečně výnosné, aby se zajistila soběstačnost obcí, částečně závislé na aktivitě obce, předem plánované, a to jak krátkodobě, střednědobě, tak i dlouhodobě a měly by být územně co nejlépe rovnoměrně rozloženy.

⁵⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 137, ISBN 80-85963-34-5.

Jejich správa a výběr daní by měly být co nejméně administrativně náročné, aby byly náklady co nejmenší.⁵⁵

Nejdůležitějším zdrojem financování potřeb veřejného sektoru jsou veřejné příjmy obcí. Nenávratné příjmy se vyznačují tím, že jsou nedobrovolné a neekvivalentní. Kromě těchto nenávratných příjmů lze využívat i návratné příjmy neboli půjčky. Těmto příjmům se říká návratné.⁵⁶

Struktura příjmů se výrazně liší v závislosti na velikosti obce. Běžné příjmy obce se každoročně opakují a lze je členit podle charakteru na daňové, nenávratné příjmy, které jsou největší skupinou běžných příjmů, a nedaňové, což jsou ostatní příjmy. Podle původu na příjmy vlastní a svěřené daně nebo sdílené daně, vlastní nedaňové příjmy případně uživatelské poplatky, správní poplatky za úkony a příjmy z přerozdělovacích procesů neboli transfery. Příjmy se dále dělí na nenávratné, to jsou dotace z rozpočtové soustavy a příjmy od jiných subjektů a návratné, mezi které patří krátkodobé a překlenovací úvěry se splatností v rozpočtovém roce nebo jiné krátkodobé půjčky a finanční výpomoci.⁵⁷

Kapitálové příjmy rozpočtu obce se vztahují k dlouhodobým potřebám v oblastech investic. Jsou zpravidla jednorázové a neopakují se. Člení se na vlastní, mezi které patří například příjmy z prodeje majetku, cenných papírů nebo majetkových podílů, a na transfery, které se dělí na nenávratné, které představují například kapitálové dotace ze státního rozpočtu, a na návratné, které jsou úvěrového typu.⁵⁸

3.5.3 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří více než 70 % celkových příjmů, a jedná se tedy o nejvýznamnější zdroj. Daňové příjmy mají nenávratný charakter a o jejich použití rozhoduje zastupitelstvo. Dělí se na dvě základní kategorie, a to daňové příjmy a další daňové příjmy. Daňové příjmy zahrnují zejména sdílené daně. Obec je získává na základě zákona o rozpočtovém určení daní. Tento zákon dále vymezuje, které daně patří výlučně obci, což je daň z nemovitých věcí a výnos daně z příjmu právnických osob. Spadají sem i

---

⁵⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 137-138, ISBN 80-85963-34-5.

⁵⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 138, ISBN 80-85963-34-5.

⁵⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 140-142, ISBN 80-85963-34-5.

⁵⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, str. 142, ISBN 80-85963-34-5.

podíly na celostátně vybíraných daních jako je například daň z přidané hodnoty. Mezi další daňové příjmy se řadí výnosy z místních poplatků, správních poplatků a plateb vztahujících se k ochraně životního prostředí.⁵⁹

3.5.4 Dotace

Dotace jsou chápány jako nenávratně poskytnuté prostředky z veřejného rozpočtu, za které neexistuje protiplnění. Nenávratnost lze spatřit v tom, že pokud jsou příjemci prostředky poskytnuty, nevzniká mu žádný závazek.⁶⁰ Jedná se o druhé nejdůležitější příjmy obce. Obec může dotaci získat z různých veřejných rozpočtů a poskytují se na investiční nebo neinvestiční účely.⁶¹ Získání dotace je velmi administrativně náročné. Lze je nejčastěji získat z evropských fondů nebo ze státního rozpočtu či rozpočtu krajů. Finanční prostředky poskytují kraje a stát obcím, jelikož na tom mají vlastní zájem. Poskytování dotací ze státního rozpočtu upravují rozpočtová pravidla. Může je poskytnout pouze ústřední orgán státní správy nebo ten, koho určí zvláštní zákon.⁶²

Dotaci lze poskytnout pouze na základě žádosti a následné rozhodnutí o poskytnutí dotace obsahuje označení jejího příjemce, účel, na který je poskytována, a podmínky jejího použití. Po získání a využití financí je nutné nevyužitou část vrátit zpět do rozpočtu, ze kterého byly prostředky poskytnuty. U dotací je nutné vždy přesně splnit předem stanovené vymezení účelu, termín dokončení a míru zapojení vlastních zdrojů. Průběh využívání zdrojů se pečlivě po celou dobu sleduje a v případě, že by obec porušila dotační podmínky, jednalo by se o tzv. porušení rozpočtové kázně.⁶³

Kromě klasických dotací může obec získat také příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti. Obec může s těmito financemi nakládat podle svého uvážení a s jejich pomocí financovat výdaje související s výkonem přenesené působnosti. Výše tohoto příspěvku se odvíjí od množství vykonávaných kompetencí a velikosti správního

---

⁵⁹ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 44, ISBN 9788090684331.

⁶⁰ HOLEČEK, Jan a kol. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno, nakladatelství GaREP, spol. s. r. o., 2009, str. 58, ISBN 9788090430822.

⁶¹ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 38, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁶² LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 51, ISBN 9788090684331.

⁶³ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 38-39, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

obvodu.⁶⁴ Výkon státní správy, která je přenesena na územní samosprávné celky, koordinuje ministerstvo vnitra. Ze své pozice odpovídá ministerstvo vnitra při tvorbě státního rozpočtu za přípravu podkladů v oblasti věnované příspěvkům pro obce, kraje a hlavní město Prahu.⁶⁵

3.5.5 Výdaje rozpočtu

Výdaje rozpočtu se obecně dělí na běžné a kapitálové. Běžné výdaje se dělí na neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery neboli dotace a neinvestiční půjčky. Spadají sem finanční prostředky vynaložené na chod obecního nebo městského úřadu, podporu místní kultury, příspěvek zřizovatele na provoz škol a další. Tyto výdaje zastupitelé mohou ovlivnit a je v jejich zájmu, aby pravidelně kontrolovali nabídky jiných dodavatelů. Některé výdaje ovšem ovlivnit nemohou, a to z toho důvodu, že jejich výši určuje právní předpis. Mezi ně patří poplatky státním orgánům a mzdové výdaje. Kromě těchto výdajů musí obec počítat s výdaji na výkon přenesené působnosti, kdy platí, že s velikostí obce se zvyšují i samotné náklady.⁶⁶

Mezi kapitálové výdaje patří finanční prostředky na investiční výstavbu, nákup nemovitostí, výdaje na generální rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, dále finanční vklady do obchodních společností.⁶⁷

3.6 Přezkoumání a kontrola hospodaření

Aby bylo zajištěno řádné a efektivní hospodaření s majetkem obce, je důležitá kontrola nakládání s veřejnými prostředky. V souvislosti s příjmy a výdaji je nutné rozlišovat přezkoumání a kontrolu hospodaření. Jedná se totiž o rozdílné pojmy.⁶⁸

Přezkoumáním hospodaření se rozumí roční audit, kterému podléhají všechny rozpočty územní samosprávy. To, jaký bude postup při přezkoumávání hospodaření,

---

⁶⁴ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 39, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁶⁵ Ministerstvo vnitra České republiky. *Příspěvek na výkon státní správy*. 2020, [online], [citováno 2021-01-11], dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>

⁶⁶ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 52-23, ISBN 9788090684331.

⁶⁷ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 53, ISBN 9788090684331.

⁶⁸ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 42, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

předmět a hlediska, stanovuje několik zákonů, kterými jsou zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Obce jsou oprávněny požádat krajský úřad o přezkoumání rozpočtu, a to do 30. června. Do tohoto data také mohou oznámit, že požádají o přezkoumání auditora nebo auditorskou společnost. V případě, že si obec nikoho na přezkoumání nevybere, provede přezkoumání krajský úřad a obec upozorní. Pokud se obec nepostará o přezkoumání svého hospodaření, jedná se o správní delikt, za který může být uložena pokuta.⁶⁹

Jak již bylo zmíněno výše, je možné požádat o přezkoumání jak krajský úřad, tak i auditora či auditorskou společnost. Obě tyto možnosti jsou velmi podobné, ale existuje zde několik odlišností. Předmět a hlediska jsou vždy stejná bez ohledu na zvolenou možnost přezkoumání, ale jednorázová přezkoumání může provádět u obcí s méně než 800 obyvateli bez hospodářské činnosti pouze krajský úřad. Toto omezení se ovšem na auditora nevztahuje. Dále je krajský úřad oprávněn využívat odborníky na přezkoumávanou oblast, ale auditor tuto možnost nemá.⁷⁰ Největší rozdíl je ovšem v tom, že obec za přezkoumání krajským úřadem nic neplatí, ale auditora musí zaplatit z vlastních prostředků.⁷¹ Povinnostmi kontrolora jsou ověřování přípustnosti účetních operací a posuzování jejich souladu s právními předpisy.⁷²

Do přezkoumávání se zahrnuje závěrečný účet a doklady o účetních operacích. O výsledku přezkoumání se následně vyhotovuje zpráva, která musí obsahovat závěr s vyjádřením o nedostacích.⁷³

Druhým pojmem je již zmíněná kontrola hospodaření. Obecným kontrolním orgánem je rada obce a případně komise. Dalšími důležitými orgány jsou výbory. Co se týká výborů, zvláštní postavení mají výbory finanční a kontrolní, jelikož je obec musí

---

⁶⁹ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 42-43, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁷⁰ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 43, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁷¹ KOPECKÝ, Martin a kol., *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017, str. 112-114, ISBN 978-80-7552-862-9

⁷² ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 43, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

⁷³ ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. Str. 43, [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

zřídit ze zákona. Finanční výbor ze zákona kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor má ze zákona povinnost kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva a rady obce a také to, jestli ostatní výbory a obecní úřady dodržují právní předpisy. Dále také kontrolní výbor plní kontrolní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo. Oba tyto výbory sepisují z kontrol zápisy, které obsahují detailnější popis toho, co bylo kontrolováno a jaké nedostatky byly vypátrány. Tato zpráva také obsahuje návrhy na opatření k odstranění nedostatků. Tyto zápisy se předkládají zastupitelstvu, které rozhoduje o možných důsledcích či opatřeních.⁷⁴

Kontrolu nad výkonem samostatné působnosti a hospodařením vykonává Ministerstvo vnitra, které je oprávněno kontrolovat postup obce a případně doporučit jiný. Toto doporučení pak obec projedná na svém zasedání a předloží ministerstvu návrh k nápravě nedostatků. Ministerstvo mimo jiné může kontrolovat obecně závazné vyhlášky, usnesení nebo rozhodnutí obce, zda jsou v souladu s právními předpisy.⁷⁵

Hospodaření obce může být kontrolováno i samotnými občany. Ti se mohou obracet na orgány obce a jejich prostřednictvím získávat informace o hospodaření. Občané se mohou vyjadřovat k projednávaným záležitostem na zasedání zastupitelstva, nahlížet do usnesení rady obce, vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu.⁷⁶ Obec je dle zákona č. 160/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím povinna poskytovat informace vztahující se k její působnosti v případě, že o ně občan požádá.⁷⁷

3.7 Veřejná správa

Veřejnou správu lze chápat jako souhrn záměrných činností, které zajišťují úkoly ve veřejném zájmu. Tyto činnosti provádí na úrovni státu i územní samosprávy. Toto pojetí

---

⁷⁴ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 68, ISBN 9788090684331.

⁷⁵ Poradna, *Nástroje občana při kontrole hospodaření obce*, 2018 [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/hospodareni-obce-a-kraje/hospodareni-obce-a-kraje/rada/nastroje-obcana-pri-kontrole-hospodareni-o#ft13>

⁷⁶ Poradna, *Nástroje občana při kontrole hospodaření obce*, 2018 [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/hospodareni-obce-a-kraje/hospodareni-obce-a-kraje/rada/nastroje-obcana-pri-kontrole-hospodareni-o#ft13>

⁷⁷ Zákon č. 160/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 1999, ze dne 11. 5. 1999, částka 39, str. 2578, [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb039-99.pdf>

je nazýváno jako funkční. Pojetí organizační neboli institucionální veřejnou správu vysvětluje jako souhrn institucí, které činnost veřejné správy vykonávají.⁷⁸

Veřejnou správu lze rozdělit na státní správu a samosprávu. Státní správa je část správy, kterou vykonává stát svými orgány. Nepřímou státní správu vykonávají orgány, na které byl výkon této správy delegován státem, tedy kraje a obce.⁷⁹

Samospráva zahrnuje oblast veřejné správy a umožňuje subjektům vykonávat veřejné záležitosti ve vlastním zájmu a na vlastní odpovědnost. Samospráva se dělí na územní a zájmovou. Územní je ta, která je vykonávána obcemi, kraji a hlavním městem Prahou.⁸⁰

Právo na územní samosprávu je zakotveno již v hlavě VII Ústavy České republiky, je obsaženo v článcích 99 až 105. V těchto článcích je napsáno, že Česká republika se člení na obce a kraje. Obce mají roli základních územních samosprávných celků, kraje jsou vyšší územní samosprávné celky. Tyto územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů a mají právo na samosprávu. Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.⁸¹

3.7.1 Charakteristika obce

Obec je základní územní samosprávné společenství občanů. Je to veřejnoprávní korporace a tvoří územní celek, který je vymezený hranicí.⁸² Obec má tři základní znaky. Těmito znaky jsou území, občané a samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce.⁸³ Obec má postavení právnické osoby a hospodaří s vlastním majetkem, což je jejím dalším důležitým znakem.

---

⁷⁸ PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2008, str. 85, ISBN 9788073573515.

⁷⁹ BRŮNA, Miroslav a kol., *Veřejná správa v České republice*, 2005, str. 33-34, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: [file:///C:/Users/krist/Downloads/Verejna_sprava_v_Ceske_republice%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/krist/Downloads/Verejna_sprava_v_Ceske_republice%20(5).pdf)

⁸⁰ BRŮNA, Miroslav a kol., *Veřejná správa v České republice*, 2005, str. 33-34, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: [file:///C:/Users/krist/Downloads/Verejna_sprava_v_Ceske_republice%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/krist/Downloads/Verejna_sprava_v_Ceske_republice%20(5).pdf)

⁸¹ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 1993, dne 16. 12. 1992, částka 1, str. 15, [online], [citováno 2021-01-20], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb0001-1993-0001.pdf>

⁸² HOLEČEK, Jan a kol. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno, nakladatelství GaREP, spol. s. r. o., 2009, str. 9, ISBN 9788090430822.

⁸³ PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2002, str. 78, ISBN 8086395219.

Obec je veřejnoprávní korporací, z toho plyne, že je jí zákonem svěřeno zabezpečování úkolů veřejné správy. Jak je již zmíněno výše, obec je právnickou osobou, což znamená, že je samostatným ekonomickým subjektem, vystupuje vlastním jménem a může vstupovat do smluvních vztahů. Obec má právní subjektivitu, v právních a smluvních vztazích má autonomii. Důležitým právem každé obce je právo hospodařit podle vlastního rozpočtu.⁸⁴

3.7.2 Orgány obce

Orgány obce jsou přesně stanoveny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Nejdůležitějším z nich je zastupitelstvo obce, dále je to rada obce, starosta, obecní úřad, obecní policie a zvláštní orgány obce, kterými jsou výbory a komise obce.⁸⁵

3.7.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce.⁸⁶ Zastupitelstvo je povinno chovat se hospodárně a účelně nakládat s majetkem obce. K pravomocím zastupitelstva patří schvalování rozpočtu, zřizování peněžních fondů obce, příspěvkových organizací, zřizování a rušení výborů. Mezi majetkové pravomoci patří rozhodování o nabytí, prodeji a převodu nemovitostí. Tyto úkony se musí řídit dle zvláštních zákonů. Dále sem spadá poskytování darů věcných či peněžitých nebo dotací, pokud jejich hodnota nepřevyší stanovený limit.⁸⁷

Jak již bylo zmíněno výše, zastupitelstvo obce se podílí na schvalování rozpočtu obce. Zastupitelstvu se návrh rozpočtu předkládá k přijetí až v jeho konečné podobě. Před schválením rozpočtu musí jeho návrh zveřejnit, a to nejméně patnáct dnů před jeho projednáváním. Návrh se zveřejňuje na úřední desce. Schválit rozpočet může dle zákona o obcích pouze zastupitelstvo obce. Ke schválení rozpočtu dochází, pokud pro návrh hlasovala nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce.⁸⁸

---

⁸⁴ PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2002, str. 78-79, ISBN 8086395219.

⁸⁵ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 15, ISBN 9788090684331.

⁸⁶ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 15, ISBN 9788090684331.

⁸⁷ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 16-17, ISBN 9788090684331.

⁸⁸ GREGOROVÁ, Jiřina, *Tvorba a schvalování rozpočtů*, 2015 [online], [citováno 2021-02-27], dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/723-tvorba-a-schvalovani-rozpocetu/>

Dle § 85 zákona o obcích je zastupitelstvu vyhrazeno rozhodovat o nabývání a převodu hmotných movitých věcí, poskytování věcných a peněžitých darů nad 20 000 Kč a poskytování dotací nad 50 000 Kč. Dále rozhoduje o zastavení movitých věcí v hodnotě vyšší než 20 000 Kč a nemovitých věcí. Rozhoduje také o nabývání a převodu práva stavby a zpeněžení hmotné movité věci ve vlastnictví obce nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby obcí v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem.⁸⁹ Zastupitelstvu je také vyhrazeno rozhodovat o darovací smlouvě, prostřednictvím které nabývá obec nemovitého majetku.⁹⁰

3.7.2.2 Výbory zastupitelstva obce

Výbory zastupitelstva obce jsou poradním, iniciativním a kontrolním orgánem zastupitelstva. Zřizování výborů patří mezi pravomoci zastupitelstva, nikoli mezi povinnosti. Toto se však nevztahuje na výbory finanční a kontrolní, které jsou ze zákona povinné.⁹¹ V § 119 zákona o obcích je uvedeno, že finanční výbor má za úkol kontrolovat hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje a plní usnesení zastupitelstva a rady obce, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.⁹²

3.7.2.3 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti a vzniká na základě zákonem stanovených podmínek. Rada obce se skládá ze starosty, místostarosty a dalších radních. Rada obce plní úkoly, jimiž ji pověřilo zastupitelstvo, kterému se zároveň

---

⁸⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1751, [online], [citováno 2021-02-20], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

⁹⁰ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 82, ISBN 978-80-7502-057-4.

⁹¹ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 17, ISBN 9788090684331.

⁹² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1757, [online], [citováno 2021-02-20], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

zodpovídá.⁹³ Dle § 102 rada obce připravuje návrhy na projednání, zabezpečuje plnění přijatých usnesení, dále zabezpečuje hospodaření podle schváleného rozpočtu, provádění rozpočtových opatření a schvaluje účetní závěrku obcí.⁹⁴ V případě, že obec nabývá movité věci za úplatu, o kupní smlouvě rozhoduje rada obce, pokud si tuto pravomoc nevyhradí zastupitelstvo obce.⁹⁵

3.7.2.4 Komise

Komise jsou orgánem, který může zřizovat obec jako své iniciativní a poradní orgány. Komise mohou být i výkonným orgánem, jelikož starosta obce může svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Komise se při výkonu přenesené působnosti zodpovídá starostovi obce.⁹⁶

3.7.2.5 Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem úřadu a zaměstnanci obce. V čele obecního úřadu je starosta. Obecní úřad plní úkoly, které mu ukládá zastupitelstvo nebo rada obce.⁹⁷

3.7.2.6 Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek a za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu. Povinnostmi starosty jsou například svolávání a řízení zasedání zastupitelstva a rady obce, odpovědnost za informování veřejnosti o činnosti obce, podepisování právních předpisů a mimo jiné i odpovědnost za objednání kontroly hospodaření. Jeho zástupcem v případě nepřítomnosti je místostarosta.⁹⁸

---

⁹³ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 17-18, ISBN 9788090684331.

⁹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1754, [online], [citováno 2021-02-20], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

⁹⁵ HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, str. 85, ISBN 978-80-7502-057-4.

⁹⁶ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 18, ISBN 9788090684331.

⁹⁷ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 19, ISBN 9788090684331.

⁹⁸ LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, str. 18-19, ISBN 9788090684331.

4 Vlastní práce

V teoretické části autorka podrobně vymezila hospodaření obce, majetek obce, rozpočet obce, rozpočtový proces a skladbu. Dále charakterizovala veřejnou správu, obec a její orgány ve vztahu k hospodaření a rozpočtu obce.

V praktické části práce budou aplikovány znalosti z předešlé části na hospodaření v obci Přešov. Hospodaření bude zkoumáno pouze v rámci jedné obce v průběhu pěti let, konkrétně od roku 2015 – 2019. U obce Přešov bude v průběhu pěti let zkoumán majetek obce, zdroje financování, rozpočet obce a jeho strana příjmů a výdajů, investice obce a také výsledek hospodaření.

4.1 Charakteristika obce Přešov

Přešov je obec, která se nachází na jihu České republiky, leží jihovýchodně od Soběslavi v okrese Tábor. Jedná se o obec, která se skládá ze tří částí. Přidruženými částmi jsou Kvasejovice a Hrušova Lhota. Obec má 357 obyvatel a katastrální výměra území je 955 ha.⁹⁹

Mezi orgány obce Přešov patří obecní úřad, devítičlenné zastupitelstvo, včetně starosty a místostarosty, kontrolní a finanční výbor, likvidační a inventární komise. Vzhledem k tomu, že má obec Přešov pouze devítičlenné zastupitelstvo, dle § 99 zákona o obcích se zde nevolí rada a její pravomoci vykonává starosta obce.¹⁰⁰

4.2 Majetek obce

Tabulka 1 Přehled majetku obce (v tisících Kč)

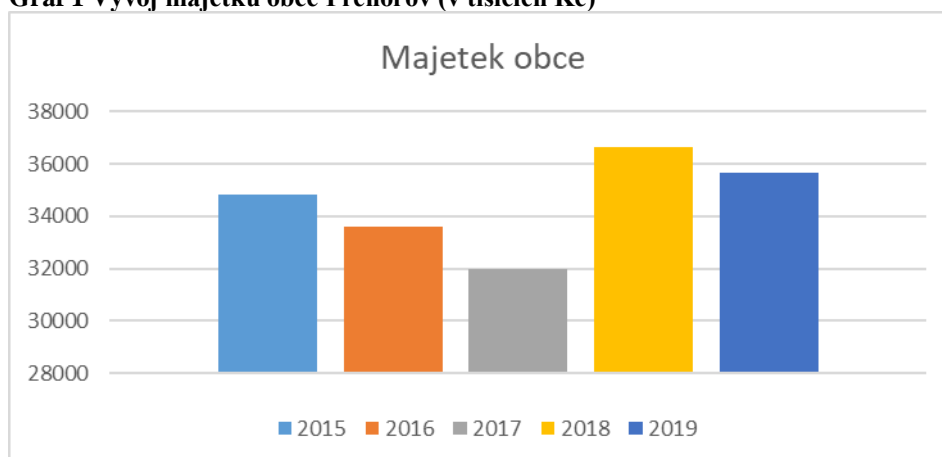
Položka	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Dlouhodobý majetek	30844	32071	30595	32037	31462
Oběžný majetek	3965	1522	1384	4595	4205
Majetek celkem	34809	33594	31979	35667	35668

Zdroj: Obec Přešov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

⁹⁹ Obec Přešov. *Základní informace*, [online], [citováno 2021-02-10], dostupné z: <https://www.prešov.cz/index.php?nid=2104&lid=cs&oid=217314>

¹⁰⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, str. 1753, [online], [citováno 2021-02-25], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

Graf 1 Vývoj majetku obce Přehořov (v tisících Kč)

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozhava?rad=t&obdobi=1712>

Z grafu a tabulky lze vidět, že majetek obce měl nejvyšší hodnotu v roce 2018 a nejnižší v roce 2017. Růst majetku v roce 2018 je velmi výrazný, vzrostl o 4 655 000 Kč. Jedná se tedy o meziroční nárůst o 17,56 % oproti roku 2017. Jak v rozhovoru uvedl starosta, v roce 2017 obec prodala dům za 1 150 000 Kč, který byl ve špatném stavu, což způsobilo pokles majetku v roce 2017. Následný nárůst v dalším roce je dle starosty zapříčiněn vybudováním dětského hřiště, nakoupením malotraktoru a vleku. V roce 2019 následně hodnota majetku mírně klesla, ale tento pokles již není tak značný. Z tabulky i grafu lze tedy vyvodit, že obec dlouhodobě udržuje a navyšuje hodnotu svého majetku.

4.2.1 Dlouhodobý majetek

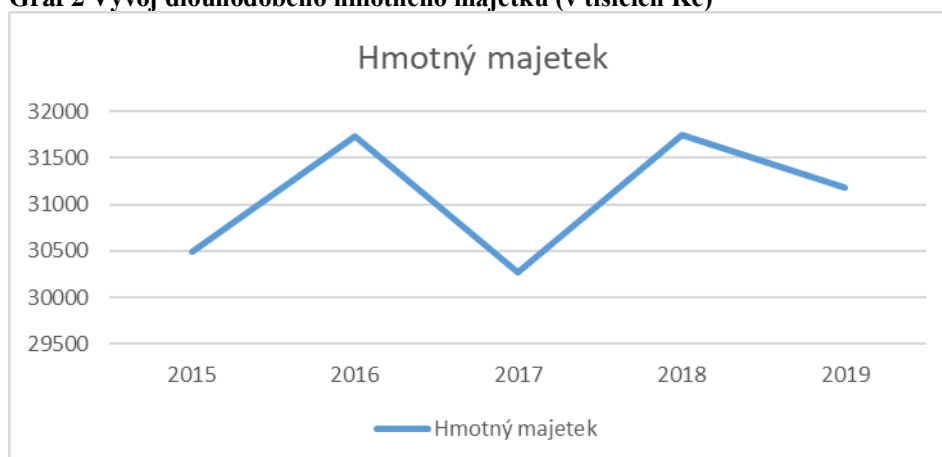
Tabulka 2 Vývoj dlouhodobého majetku (v tisících Kč)

Položka dlouhodobého majetku	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Hmotný majetek	30496	31736	30272	31747	31184
Nehmotný majetek	328	315	303	290	277
Finanční majetek	20	20	20	0	0
Celkem	30844	32071	30595	32038	31462

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozhava?rad=t&obdobi=1712>

Graf 2 Vývoj dlouhodobého hmotného majetku (v tisících Kč)

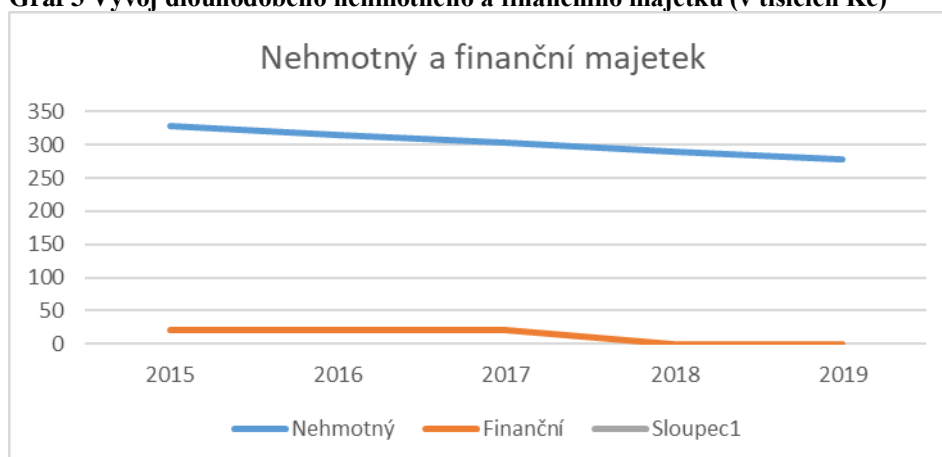

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Z grafu výše je zřejmé, že hodnota hmotného majetku střídavě klesala a stoupala. Do roku 2016 se zvyšovala a poté značně klesla, neboť v roce 2017 došlo k prodeji pozemků v hodnotě 323 000 Kč. Dále se v tomto roce snížil dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji o 1 150 000 Kč, dle starosty obce šlo konkrétně o prodaný dům. Následně se hodnota hmotného majetku opět srovnala na téměř totožnou hodnotu, jakou měla v roce 2016. Toto bylo způsobené tím, že vzrostla hodnota samostatných hmotných movitých věcí o 1 357 000 Kč, neboť obec nakoupila malotraktor a vlek. Po roce 2018 již došlo jen k mírnému poklesu a hodnota hmotného majetku v roce 2019 byla 31 184 000 Kč. Starosta obce uvedl, že v současné době obec vlastní několik nemovitostí, mezi něž patří obecní úřad, tři hasičské zbrojnice, hřbitov, kostelík u svaté Anny, kaplička a objekt bývalé školy, který obec hodlá přestavět na komunitní centrum. Kromě tohoto majetku dále obec vlastní lesy, pole, rybníky, pozemky místní komunikace, vodovod, kanalizaci, veřejný rozhlas a osvětlení, dále mnoho techniky na údržbu zeleně, vybavení hasičské zdrojnice, úřadu a knihovny a také dětské hřiště.

Graf 3 Vývoj dlouhodobého nehmotného a finančního majetku (v tisících Kč)

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Nehmotný a finanční majetek mají po celou sledovanou dobu klesající tendenci. V roce 2015 hodnota dlouhodobého nehmotného majetku dosahovala výše 328 000 Kč a do roku 2019 klesla až na hodnotu 277 000 Kč. K nehmotnému majetku starosta uvedl, že se jedná především o třídu, což je software, který používají obce ke své činnosti, územní plán a další programy pro obsluhu počítače.

Dlouhodobý finanční majetek se do roku 2017 neměnil a jeho hodnota byla 20 000 Kč, ale v roce 2019 klesla na 0 Kč. Tato hodnota se v roce 2019 nezměnila. Dle starosty se jednalo o akcie České spořitelny, které byla obec na základě nařízení nucena v roce 2017 prodat.

4.2.2 Oběžný majetek

Tabulka 3 Vývoj oběžného majetku (v tisících Kč)

Položka oběžných aktiv	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zásoby	0	0	0	0	0
Pohledávky	3462	908	192	2210	1975
Finanční majetek	502	613	1191	2385	2229
Celkem	3965	1522	1384	4594	4204

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Graf 4 Vývoj oběžného majetku (v tisících Kč)

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Z tabulky je zřejmé, že celkový oběžný majetek byl nejnižší v roce 2017, v tomto roce dosahovala jeho hodnota 1 384 000 Kč. Nevyšší hodnotu byla zaznamenána v roce 2019, kdy se rovnala 4 204 000 Kč. Pokles v roce 2017 byl způsoben snížením pohledávek z původních 3 462 000 Kč, které jsou uvedené v roce 2015, na 192 000 Kč v roce 2017. Následně se pohledávky zvýšily a v roce 2019 dosahovaly 1 975 000 Kč.

Finanční majetek má po celou dobu sledování rostoucí tendenci. V roce 2015 byla výše finančního majetku rovna 502 000 Kč, v tomto roce byla zaznamenána nejnižší hodnota. Vrcholu dosáhl v roce 2018, kdy jeho hodnota byla 2 385 000. Tento nárůst byl způsoben zvýšením zůstatku na základním běžném účtu územních samosprávných celků.

Hodnota zásob se po celých pět let nezměnila a byla rovná 0 Kč.

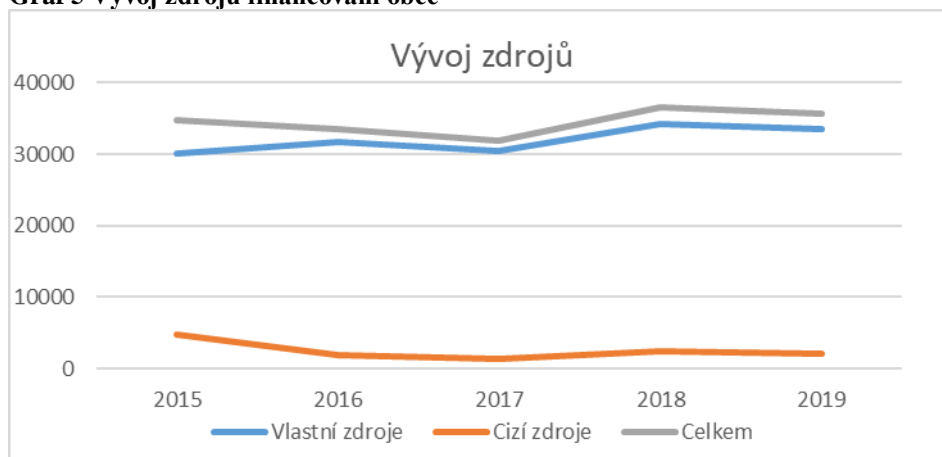
4.3 Zdroje financování obce

Tabulka 4 Přehled zdrojů financování (v tisících Kč)

Položka	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Vlastní zdroje	30049	31692	30533	34221	33525
Cizí zdroje	4760	1901	1445	2412	2142
Celkem	34809	33594	31979	36633	35667

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Graf 5 Vývoj zdrojů financování obce

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozhodnuti?rad=t&obdobi=1712>

Z tabulky a grafu lze vidět, že obec využívá především vlastní zdroje financování a cizí zdroje tvoří pouze od 4,52 % do 13,67 % z celkové hodnoty zdrojů financování.

Hodnota vlastních zdrojů financování měla v průběhu pěti let mírně rostoucí tendenci. Byla nejvyšší v roce 2018, kdy její výše dosahovala 34 221 000 Kč, a nejnižší byla v roce 2015, kdy se rovnala 30 049 000 Kč. Jde tedy o rozdíl 4 172 000 Kč.

Cizí zdroje se v průběhu sledovaného období snižovaly. Nejvyšší zaznamenaná hodnota je z roku 2015 a činí 4 760 000 Kč a nejnižší z roku 2017, která se rovná 1 445 000 Kč. Ke zmiňovanému snížení došlo kvůli změně krátkodobých přijatých záloh na transfery, kdy se hodnota těchto záloh snížila z 3 304 000 Kč z roku 2015 na 845 000 Kč v roce 2017.

4.4 Rozpočet obce

Starosta obce Přehořov v rozhovoru uvedl, že sestavování rozpočtu obce se účastní účetní obce, starosta a místostarosta a někteří zastupitelé. Návrh rozpočtu se připravuje od října do listopadu. Poté se musí na patnáct dnů vyvěsit a následně na zasedání zastupitelstva schválit. Po schválení obec zveřejňuje schválený rozpočet a ten zůstane vyvěšen po dobu své platnosti. Při sestavování návrhu se berou v potaz dotace obdržené nebo průběžně schválené, běžné provozní náklady, projekty připravené bez dotací a také nutná rezerva. Dále se zvažují i náměty občanů, které přicházejí již v průběhu roku. Tvůrci rozpočtu se řídí i prioritami a potřebami jednotlivých částí obcí. Určitou roli při

sestavování návrhu rozpočtu také hraje skutečnost, jaké budou vypsány dotační tituly a jejich podmínky.

Starosta obce také uvádí, že odpovědní pracovníci vypracovávají rozpočtový výhled na dva až pět let s ohledem na plánované investice. V rámci tohoto plánování se soustřeďují na držení dostatečné rezervy na mimořádné výdaje. Rezervu drží z důvodu vyšších investic a dofinancování.

Tabulka 5 Schválený rozpočet obce (v tisících Kč)

Schválený rozpočet obce	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy rozpočtu	3752	3839	4255	4909	5132
Výdaje rozpočtu	3752	3839	4255	4909	5132

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Tabulka 6 Upravený rozpočet obce (v tisících Kč)

Upravený rozpočet obce	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy rozpočtu	12472	5965	7281	7986	8963
Výdaje rozpočtu	12557	5547	6406	7815	9888

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Po celé sledované období byl rozpočet schvalován jako vyrovnaný. V roce 2015 byl rozpočet schválen ve výši 3 752 000 Kč, ovšem v tomto roce, stejně jako ve všech ostatních se schválený rozpočet liší od upraveného. Upravený rozpočet byl v roce 2015 stanoven jako schodkový. Výše příjmů činila 12 472 000 Kč a výše výdajů 12 557 000 Kč, což je podstatný rozdíl oproti schválenému rozpočtu. Z hlediska příjmů se největší rozdíl nacházel v přijatých transferech. Obec schválila rozpočet s výší přijatých transferů 133 000 Kč, ale výše v upraveném rozpočtu byla 8 258 000 Kč. Zvýšení hodnoty přijatých transferů bylo zapříčiněno přijetím neinvestičních transferů ze státního rozpočtu ve výši 4 682 000 Kč a investičních transferů ze státního rozpočtu ve výši 3 121 000 Kč. Schválené výdaje byly ve výši 3 752 000 Kč a po změnách byla jejich výše 12 557 000 Kč. Obec použila přijaté neinvestiční transfery na opravy a udržování obce v hodnotě 5 678 000 Kč a přijaté investiční transfery na nákup dopravních prostředků v hodnotě 3 790 000 Kč.

V roce 2016 byl rozpočet schválen jako vyrovnaný a jeho výše činila 3 839 000 Kč. V průběhu roku byl rozpočet upraven, výše příjmů činila 5 956 000 Kč a výše výdajů byla

5 547 000 Kč. Upravený rozpočet byl tedy stanoven jako přebytkový. V tomto roce se již nejednalo o tak výrazný rozdíl mezi schváleným a upraveným rozpočtem, jako tomu bylo v roce předešlém. Rozdíl v příjmech byl 2 126 000 Kč a ve výdajích 1 708 000 Kč. Co se týče příjmů, největší rozdíl by opět v daňových příjmech a přijatých transferech. Výdaje se v roce 2016 liší o 1 705 000 Kč, neboť obec schválila nižší výdaje na opravy a udržování, než jaké uvedla po upravení rozpočtu.

V roce 2017 byl rozpočet schválen jako vyrovnaný a výše příjmů a výdajů činila 4 255 000 Kč. Po následném upravení rozpočtu se hodnota příjmů změnila na 7 281 000 Kč a výdajů na 6 406 000 Kč. Rozpočet byl tedy upraven jako přebytkový. Obec získala více daňových příjmů, než předpokládala, a dále byly vyšší příjmy z prodeje nemovité věci. Dle starosty se jedná o prodej domu pod bývalou školkou, který byl ve špatném stavu a jehož prodejní cena se rovnala 1 150 000 Kč.

Pro rok 2018 byl rozpočet schválen opět jako vyrovnaný a rovnal se 4 909 000 Kč. Po upravení byla výše příjmů 7 986 000 Kč a výdajů 7 815 000 Kč, z čehož vyplývá, že rozpočet byl upraven jako přebytkový. Zvýšení příjmů bylo ovlivněno tím, že obec získala podstatně více přijatých investičních transferů ze státního rozpočtu. Zvýšení výdajů zapříčinily výdaje na pořízení stroje, dle starosty obce se jednalo o malotraktor a vlek v celkové hodnotě 1 140 000 Kč.

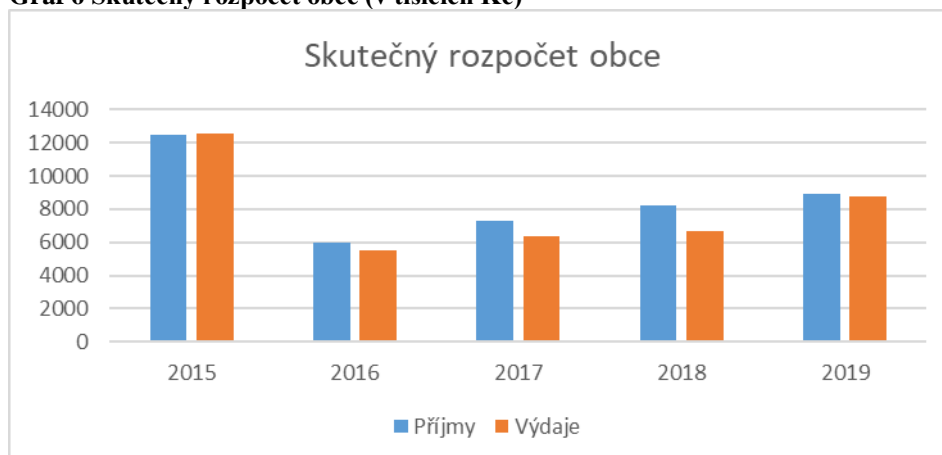
V posledním sledovaném roce 2019 byl rozpočet znovu schválen jako vyrovnaný, po úpravě byl ovšem stejně jako v roce 2015 stanoven jako schodkový. Výše příjmů byla upravena na 8 963 000 Kč a výše výdajů na 9 888 000 Kč. Obec opět získala více neinvestičních přijatých transferů ze státního rozpočtu. Měla ovšem výrazné výdaje na opravy a udržování, což bylo důvodem, proč byl rozpočet upraven na schodkový.

Tabulka 7 Skutečný rozpočet obce (v tisících Kč)

Skutečný rozpočet obce	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy rozpočtu	12440	5944	7264	8191	8901
Výdaje rozpočtu	12554	5534	6386	6698	8756
Rozdíl mezi příjmy a výdaji	-114	411	878	1494	145

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 6 Skutečný rozpočet obce (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

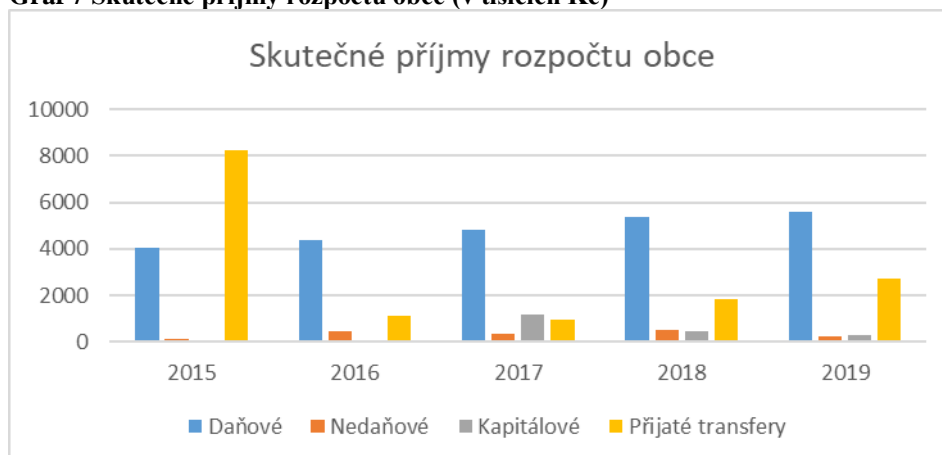
Skutečný rozpočet obce se již od upraveného zásadně neliší. Od roku 2016 – 2019 se vždy obci podařilo dosáhnout přebytkového rozpočtu. Jediným rokem, kdy se toto nepodařilo, byl rok 2015, který byl schodkový. Dle starosty obce byl schodek zapříčiněn vyššími výdaji, obec nakoupila velký traktor, vlek, kontejnery a nosiče kontejnerů. Dále obec měla velké výdaje na opravy a udržování.

4.4.1 Skutečné příjmy obce

Tabulka 8 Skutečné příjmy rozpočtu obce (v tisících Kč)

Skutečné příjmy rozpočtu obce	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové	4033	4357	4816	5358	5608
Nedaňové	138	471	343	521	243
Kapitálové	10	1	1151	470	298
Přijaté transfery	8258	1114	953	1842	2750
Celkem	12440	5944	7264	8191	8900

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 7 Skutečné příjmy rozpočtu obce (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Příjmy obce se dělí na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Z tabulky a grafu lze vidět, že v roce 2015 tvořily největší část přijaté transfery, které obec obdržela především ze státního rozpočtu, v celkové výši 8 258 000 Kč. V dalších letech se toto výrazně změnilo a od roku 2016 tvoří největší část příjmů příjmy daňové. Tento trend se udržel až do současnosti, komentuje v rozhovoru starosta obce.

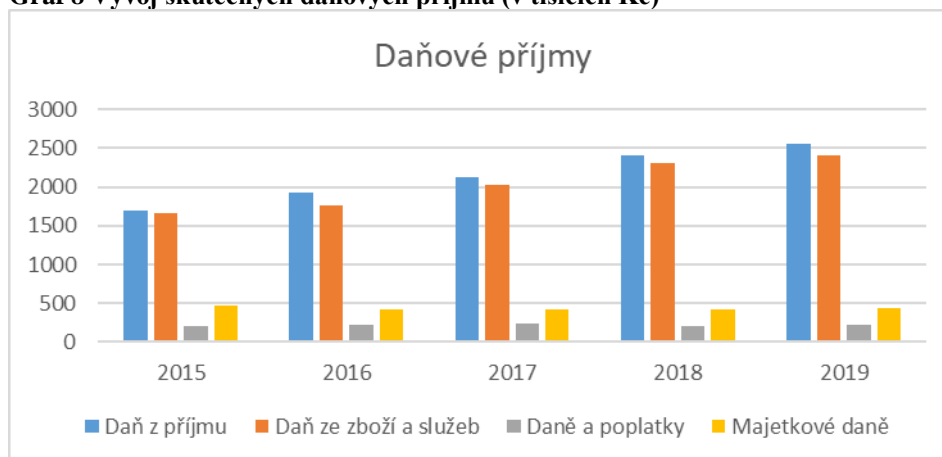
4.4.1.1 Daňové příjmy

Tabulka 9 Přehled skutečných daňových příjmů (v tisících Kč)

Položka daňových příjmů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	1695	1925	2131	2410	2558
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	1669	1763	2026	2315	2400
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	203	218	233	209	216
Majetkové daně	467	453	426	425	435
Celkem	4033	4357	4816	5358	5609

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 8 Vývoj skutečných daňových příjmů (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Celkové daňové příjmy byly nejvyšší v roce 2019 a nejnižší v roce 2015. Z tabulky a grafu vyplývá, že mají rostoucí tendenci. Daňové příjmy obce tvoří od roku 2016 do současnosti největší část příjmů, uvedl v rozhovoru starosta. Mezi daňové příjmy patří daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, daně ze zboží a služeb v tuzemsku, dále daně a poplatky z vybraných činností a služeb a majetkové daně.

Nejvíce daňových příjmů obec každý rok získává z daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. V roce 2015 a 2016 tvořila největší část této daně daň z příjmů právnických osob. Od roku 2017 se to obrátilo a největší část tvořila daň z příjmů fyzických osob.

Druhý nejvyšší daňový příjem tvoří daň ze zboží a služeb v tuzemsku, kam spadá daň z přidané hodnoty. Tato daň byla opět nejvyšší v roce 2019 a nejnižší v roce 2015.

Následují daně a poplatky z vybraných činností a služeb. Do těchto daní patří místní poplatky, jejichž hodnota je minimální. Dle starosty obce se jedná například o poplatky ze psů, jejichž výše je minimální a rovná se 100 Kč za rok a psa. Obvykle tato částka bývá rovna 300 Kč za rok. Spadají sem i poplatky z provozu komunálního odpadu, jejichž výše je rovna 800 Kč, ale obec vybírá od obyvatel pouze 600 Kč za rok a zbývající 200 Kč obyvatelům přispívá z obecního rozpočtu. Dále sem spadají odvody z vybraných činností, jako jsou loterie, a také správní poplatky. Nejmenší část celkových daňových příjmů tvoří majetkové daně.

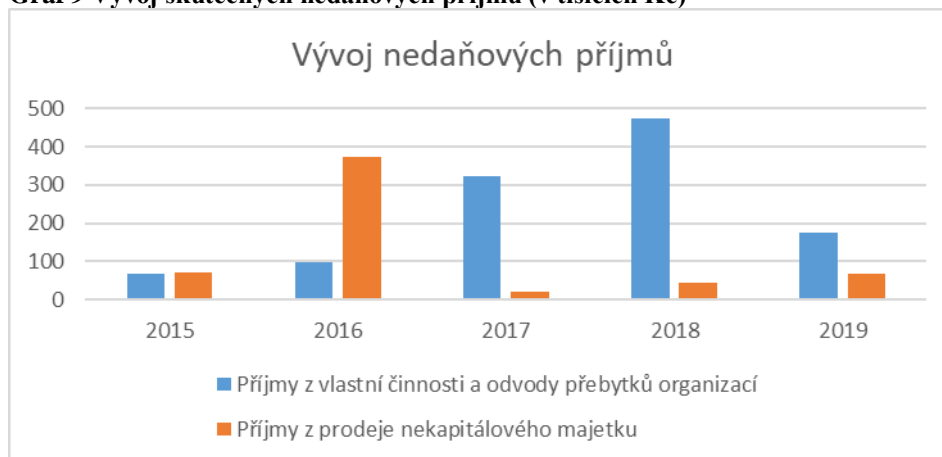
4.4.1.2 Nedaňové příjmy

Tabulka 10 Přehled skutečných nedaňových příjmů (v tisících Kč)

Položka nedaňových příjmů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	67	99	323	475	175
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	71	372	20	46	68
Celkem	139	471	343	521	243

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 9 Vývoj skutečných nedaňových příjmů (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Celkové nedaňové příjmy byly nejvyšší v roce 2018 a nejnižší v roce 2015. Pod nedaňové příjmy spadají příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací a příjmy z prodeje nekapitálového majetku. Mimo jiné sem také spadají příjmy z pronájmu, které jsou ovšem dle starosty minimální a dělí se na jednorázové a dlouhodobé. Jednorázovými příjmy obce Přehořov jsou krátkodobé pronájmy pozemků a dlouhodobými jsou příjmy pronájmu malých vodních ploch. Dále sem spadá také pronájem hrobového místa, který činí 200 Kč za deset let, ale dle starosty obce tato částka nestačí ani na pokrytí nákladů spojených s údržbou hřbitova.

V letech 2015 – 2016 převažovaly příjmy z prodeje nekapitálového majetku. V roce 2015 se nejednalo o tak zásadní rozdíl, ale v roce 2016 se hodnota příjmů z prodeje výrazně zvýšila, neboť obec obdržela neočekávané neinvestiční dary v hodnotě 350 000 Kč.

Od roku 2017 se situace změnila a po zbytek sledovaného období převažovaly příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací. To bylo zapříčiněno vyššími příjmy z poskytování služeb a výrobků.

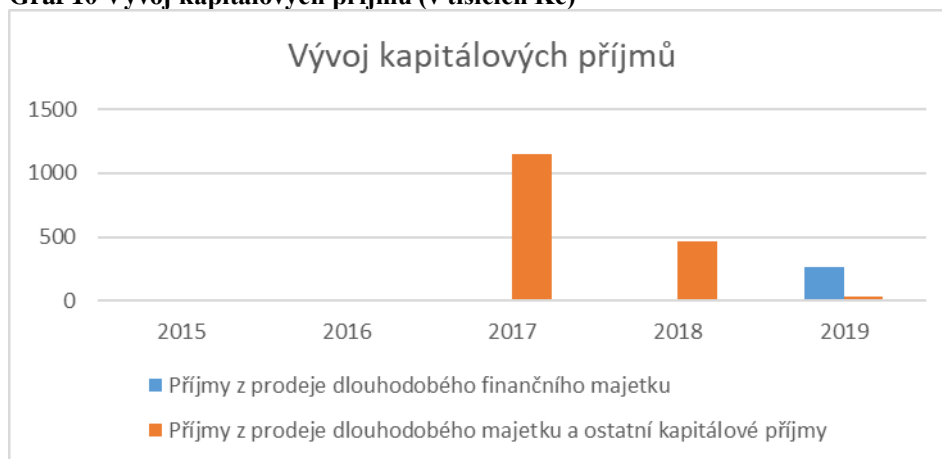
4.4.1.3 Kapitálové příjmy

Tabulka 11 Přehled kapitálových příjmů (v tisících Kč)

Položka kapitálových příjmů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	266
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	10	1	1152	470	32
Celkem	10	1	1152	470	298

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přebořov

Graf 10 Vývoj kapitálových příjmů (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přebořov

Z tabulky a grafu lze vyčíst, že kapitálové příjmy obce Přebořov značně kolísají a skládají se především z příjmů z prodeje dlouhodobého majetku a ostatních kapitálových příjmů. Nejnižší celkové kapitálové příjmy obec eviduje v roce 2016 a nejvyšší v roce 2017. V roce 2017 obec prodala dům, který byl ve velmi špatném stavu, a obci by se dle názoru starosty obce nevyplatilo dům rekonstruovat a následně pronajímat. Obec tedy zvolila variantu prodeje, a tím se jí zásadně zvýšily příjmy z prodeje nemovitostí o 1 150 000 Kč. V roce 2018 byly kapitálové příjmy tvořeny především z přijatých darů na pořízení dlouhodobého majetku, za které následně obec nakoupila vybavení dětského hřiště, malotraktor a vlek. V roce 2019 se kapitálové příjmy rozšířily o jednu kategorii, kterou tvořily příjmy z prodeje akcií, konkrétně se jednalo o akcie České spořitelny

v celkové hodnotě 266 000 Kč, které byla obec nucena prodat na základě nařízení České národní banky.

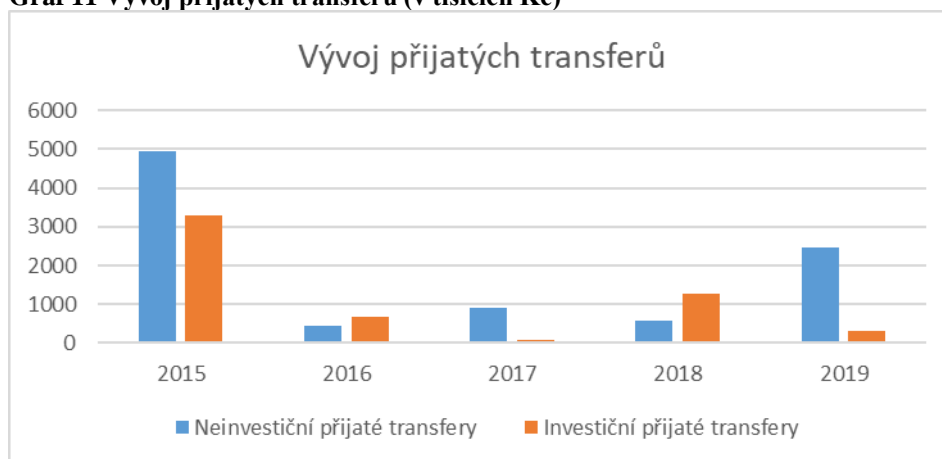
4.4.1.4 Přijaté transfery

Tabulka 12 Přehled přijatých transferů (v tisících Kč)

Položka přijatých transferů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Neinvestiční přijaté transfery	4953	455	891	576	2448
Investiční přijaté transfery	3305	660	63	1266	303
Celkem	8258	1115	953	1842	2751

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 11 Vývoj přijatých transferů (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

V tabulce a grafu lze vidět, že přijaté transfery v čase značně kolísají, byly nejvyšší v roce 2015 a od tohoto roku klesaly, nejnižší byly v roce 2017, od té doby následně mírně stouply. V roce 2015 tvořily největší část z neinvestičních transferů přijaté transfery ze státního rozpočtu, a to ve výši 4 682 000 Kč. Investiční transfery v tomto roce byly tvořeny také především transfery ze státního rozpočtu ve výši 3 121 000 Kč.

V roce 2017 byly tvořeny neinvestiční přijaté transfery stejně jako v roce 2015 převážně transfery ze státního rozpočtu, tentokrát se ovšem částka velmi liší, její výše je pouhých 632 000 Kč. Investiční přijaté transfery se od roku 2015 liší. Největší část je tvořena transfery od krajů, a to ve výši 62 000 Kč. Rozdíl mezi těmito dvěma roky je velmi výrazný a rovná se 7 305 000 Kč.

Snížení přijatých transferů se dle starosty zásadně odrazilo na celém rozpočtu a na objemu investic, které obec mohla provádět. Bylo to zapříčiněno omezením dotací, o které obec mohla žádat. Starosta dále uvádí, že v průběhu celého sledovaného období obec čerpá finanční prostředky z různých dotačních titulů a z různých ministerstev, kde bývá rozepsána skladba finančních prostředků. Obec pravidelně čerpá z Programu obnovy venkova z Krajského úřadu Jihočeského kraje, kde je maximální výše dotace 270 000 Kč a poměr financování je 40 % obec a 60 % kraj. Dále obec čerpala dotace z operačního programu Životní prostředí, které následně použila na financování svozu bioodpadu, nákup kontejnerů na tříděný odpad, traktoru, nosiče kontejnerů a štěpkovače. Starosta v rozhovoru také uvádí, že z transferů od ministerstva pro místní rozvoj financují opravy silnic, ze státního fondu dopravní infrastruktury chodníky a z ministerstva zemědělství se čerpají transfery na rybníky a vodovod.

4.4.2 Skutečné výdaje obce

Tabulka 13 Přehled skutečných výdajů rozpočtu (v tisících Kč)

Skutečné výdaje rozpočtu	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Běžné výdaje	8686	4448	5834	4155	7808
Kapitálové výdaje	3868	1085	552	2543	949
Celkem	12554	5534	6386	6698	8756

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 12 Vývoj skutečných výdajů obce (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Výdaje obce se dělí na běžné a kapitálové. Z tabulky a grafu lze vidět, že celkové výdaje byly nejvyšší v roce 2015 a nejnižší v roce 2016. V průběhu celého sledovaného

období byly vždy výrazně vyšší běžné výdaje než výdaje kapitálové. Dle starosty obce jsou výdaje tvořeny převážně výdaji takzvaně na provoz obce (například veřejné osvětlení). Dále starosta obce uvádí, že obec za posledních pět let neměla žádné mimořádně vysoké výdaje a všechny byly spíše malého rozsahu.

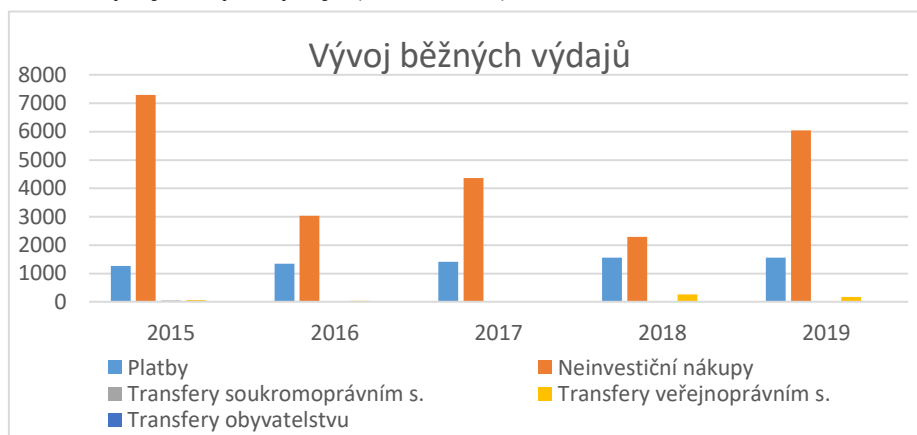
4.4.2.1 Běžné výdaje

Tabulka 14 Přehled běžných výdajů (v tisících Kč)

Položka běžných výdajů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Platby a podobné a související výdaje	1262	1349	1418	1565	1562
Neinvestiční nákupy a související výdaje	7298	3037	4361	2293	6038
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	54	17	20	19	16
Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu	61	34	24	266	176
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	12	12	12	12	15
Celkem	8686	4448	5834	4155	7808

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 13 Vývoj běžných výdajů (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Z tabulky a grafu lze vidět, že celkové běžné výdaje byly nejvyšší v roce 2015 a nejnižší v roce 2018. Běžné výdaje jsou tvořeny platbami a podobnými a souvisejícími výdaji, dále neinvestičními nákupy a souvisejícími výdaji, neinvestičními transfery

soukromoprávním subjektům, neinvestičními transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a neinvestičními transfery obyvatelstvu. Největší podíl na běžných výdajích měly v každém roce neinvestiční nákupy a související výdaje. V roce 2015 dosahovaly výše 7 298 000 Kč a největší část tvořily výdaje na opravy a udržování obce. To se nezměnilo ani v letech 2016, kdy byla výše výdajů na opravy a udržování 1 185 000 Kč, 2017 se výše rovnala 2 536 000 Kč a v roce 2019 byla výše rovna 3 572 000 Kč. Pouze v roce 2018 netvořily největší část neinvestičních nákupů výdaje na opravy a udržování, ale nákup služeb, který dosahoval výše 761 000 Kč.

Druhou podstatnou součástí běžných výdajů jsou platby a podobné související výdaje. Tyto výdaje se v průběhu sledovaných pěti let proměnily jen nepatrně a mají lehce rostoucí tendenci. V každém sledovaném roce tvoří největší část těchto výdajů výdaje na odměny členům zastupitelstva obce, které se pohybují ve výši od 488 000 Kč (v roce 2015) do 643 000 Kč (v roce 2019). Ostatní položky běžných výdajů tvoří zanedbatelnou část celkových výdajů.

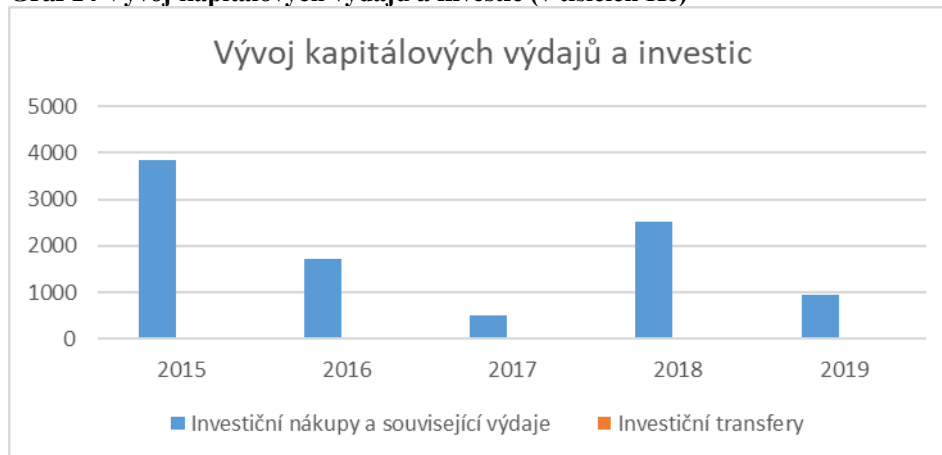
4.4.2.2 Kapitálové výdaje a investice

Tabulka 15 Přehled kapitálových výdajů a investic (v tisících Kč)

Položka kapitálových výdajů	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Investiční nákupy a související výdaje	3848	1709	515	2529	949
Investiční transfery	20	6	37	14	0
Celkem	3868	1085	552	2543	949

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Graf 14 Vývoj kapitálových výdajů a investic (v tisících Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozpočtu obce Přehořov

Z tabulky a grafu lze vidět, že celkové kapitálové výdaje mají spíše klesající tendenci s výjimkou roku 2018. Nejvyšší byly v roce 2015 a nejnižší v roce 2017. Dělí se na investiční nákupy a související výdaje a na investiční transfery. Vypovídají tedy o investicích obce. Obec měla v každém roce sledování vyšší výdaje na investiční nákupy a související výdaje než na investiční transfery, které jsou v zanedbatelné výši. V roce 2015 obec investovala do nákupu dopravního prostředku, konkrétně traktoru za 3 790 000 Kč a z toho důvodu je v tomto roce zásadní rozdíl ve výši kapitálových výdajů oproti ostatním rokům. V roce 2016 obec zakoupila jednotce sboru dobrovolných hasičů automobil v hodnotě 947 000 Kč. V roce 2017 došlo v obci k investici do nákupu menších pozemků, které jsou dle starosty pro obec klíčové a které následně obec využívala jako veřejné prostranství pro pořádání různých akcí a slavností. V tomto roce byly ovšem investice do zmiňovaných pozemků minimální a rovnaly se 351 000 Kč. V roce 2018 došlo k růstu kapitálových výdajů, obec v tomto roce dle starosty investovala do malotraktoru, vleku a dále také pořídila zařízení pro jednotku sboru dobrovolných hasičů, konkrétně šlo o hasičskou stříkačku a přívěsný vozík s plachtou. V tomto roce obec investovala do strojů, přístrojů a zařízení 1 140 000 Kč a do dopravních prostředků 679 000 Kč. V roce 2019 se opět kapitálové výdaje snížily a obec investovala pouze do rozšíření rybníka částku 710 000 Kč.

Starosta obce dále uvádí, že za celé sledované období obec neudělala žádnou mimořádně vysokou investici a všechny byly spíše menšího rozsahu. Zmiňuje ale investici, která proběhla před deseti lety a byla ve výši 25 000 000 Kč. Jednalo se o vybudování obecního vodovodu a jeho napojení na vodovodní řád sousední obce. Starosta dále uvádí, že v budoucnu chce obec investovat do přestavby bývalé školy, kterou chce přestavět na komunitní centrum.

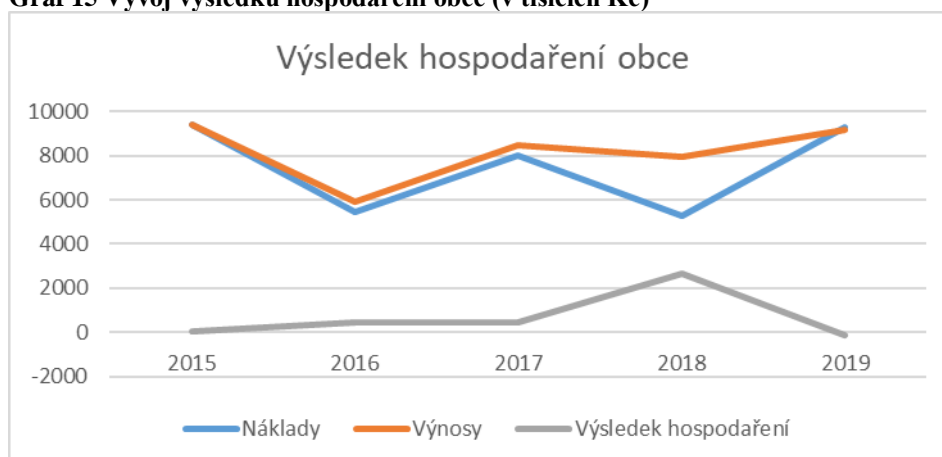
4.5 Výsledek hospodaření

Tabulka 16 Přehled hospodaření (v tisících Kč)

Položka	Rok				
	2015	2016	2017	2018	2019
Náklady	9383	5475	8022	5258	9269
Výnosy	9428	5927	8484	7933	9157
Výsledek hospodaření	45	452	462	2674	-112

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Graf 15 Vývoj výsledku hospodaření obce (v tisících Kč)

Zdroj: Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>

Z tabulky a grafu lze vidět, že výsledek hospodaření byl po téměř celé sledované období kladný. Výjimkou je rok 2019, kdy podle vyjádření starosty investovala obec vysokou částku do obnovy a zvětšení obecního rybníka.

Z tabulky a grafu dále vyplývá, že obec je schopna odhadnout výši nákladů a výnosů a přizpůsobit tomu hospodaření, tak aby se obec nedostala do záporného výsledku hospodaření.

Nejlepšího výsledku hospodaření se povedlo obci dosáhnout v roce 2018, kdy byl výsledek hospodaření roven 2 674 000 Kč.

5 Vyhodnocení a diskuze

Cílem praktické části bakalářské práce bylo vyhodnotit hospodaření s majetkem obce Přehořov na základě analýzy rozpočtu, jeho struktury, vývoje investic a nakládání s majetkem. Potřebné doplňující informace poskytl autorce v rozhovoru, který je součástí práce, starosta. Tato kapitola shrnuje zjištěné poznatky a dále obsahuje doporučení k odstranění případných nedostatků.

5.1 Zhodnocení výsledků výzkumu

Na základě výše zjištěných skutečností lze vyvodit, že obec Přehořov hospodaří velmi dobře. Plánování rozpočtu je na vysoké úrovni, o čemž vypovídá skutečnost, že obec kromě prvního sledovaného roku měla vždy přebytkový rozpočet. V prvním roce (2015) byl schodkový rozpočet zapříčiněn nákupem velkého traktoru a dalších pro obec důležitých věcí.

V rámci investic byl ve sledovaném období zaznamenán značný pokles, v letech 2015 – 2019 obec neučinila žádnou mimořádně vysokou investici. Na financování poslední větší investice, která se uskutečnila před deseti lety, si obec vzala půjčku. Jednalo se o vybudování vodovodního řadu a připojení k vodovodu sousední obce za 25 000 000 Kč. Tento dluh byla obec schopna bez větších problémů řádně splatit, a proto by do budoucna mohla opět uvažovat o půjčce a znovu učinit podobou větší investici, která by zlepšila kvalitu života obyvatel.

5.2 Vyhodnocení rozhovoru se starostou obce

Součástí praktické části práce byl výše zmíněný strukturovaný rozhovor se starostou obce Přehořov Petrem Maškem. Otázky byly starostovi obce na jeho žádost zaslány předem s dostatečnou časovou rezervou, aby se na ně ve spolupráci s ostatními odpovědnými pracovníky obce mohl řádně připravit. Otázky byly zaměřeny na hospodaření obce, nakládání s majetkem, sestavování rozpočtu a na celkové změny v průběhu sledovaného období, tedy od roku 2015 do roku 2019. V písemné podobě obsahoval strukturovaný rozhovor dvacet čtyři otázek.

Na otázky, jak probíhá proces sestavování rozpočtu a na jaké problémy obec naráží, odpověděl starosta obce, že se jej účastní účetní obce, starosta, místostarosta a někteří zastupitelé. V potaz berou dotace obdržené nebo předběžně schválené, běžné provozní

náklady obce, projekty připravené bez dotací, rezervu a také názory občanů. Dále starosta uvedl, že s ohledem na to, že přípravy návrhu se účastní většina zastupitelů, nejsou následně žádné problémy při jeho schvalování.

Z odpovědi vyplývá, že proces přípravy a schvalování rozpočtu probíhá v obci bez větších problémů. Je zde patrné, že zastupitelé spolupracují, jsou schopni se dohodnout a navíc berou v potaz názory občanů, což přispívá ke všeobecné spokojenosti.

Další otázky byly zaměřeny na nakládání s majetkem obce. Starosta obce uvedl, že obec vlastní několik nemovitých a movitých věcí, mezi ně patří například obecní úřad, hasičská zbrojnice, hřbitov, lesy, rybníky, pole, pozemky místní komunikace, vodovod, kanalizace a další. Dále také uvedl, že obec pronajímá majetek jednorázově nebo dlouhodobě, ale jedná se pouze o nízké příjmy. Obec zaznamenala v roce 2017 vyšší příjem z prodeje nemovitosti, když prodala dům ve špatném stavu, jehož vlastnictví pro obec nemělo nadále smysl.

Z odpovědi vyplývá, že obec nakládá s majetkem zodpovědně a hospodárně. Vlastní řadu nemovitých i movitých věcí, všechny udržuje v řádném stavu a ty, které již nadále nevyužije, prodá, aby mohla využít prostředky na jiné účely.

Na otázky ohledně investic obce starosta uvedl, že žádné větší investice v období od roku 2015 – 2019 obec neučinila. Větší investici obec udělala naposledy před deseti lety, kdy pořídila vodovod za 25 000 000 Kč. Na tuto investici si obec vzala půjčku, kterou ovšem bezproblémově splatila. Z rozhovoru vyplývá, že obec plánuje investovat do přestavby objektu bývalé školy, jehož je vlastníkem, na komunitní centrum.

Na základě analýzy výsledků hospodaření je zřejmé, že investice v obci Přehořov jsou menšího rozsahu. Vzhledem k tomu, že obec dokázala bez problémů splácet dluh, který vznikl před deseti lety v souvislosti s budováním vodovodu, a že její hospodaření dlouhodobě není schodkové, mohla by se obec zaměřit na realizaci dalších projektů, které by přispěly ke zkvalitnění života obyvatel Přehořova.

5.3 Návrh opatření

Na základě analýzy rozpočtů z období 2015 – 2019 a informací vyplývajících z rozhovoru se starostou obce Přehořova Petrem Maškem lze vyhodnotit, že obec hospodaří a nakládá se svým majetkem v souladu s právními předpisy. Při tvorbě rozpočtu zohledňuje především běžné provozní náklady, které jsou v obci nejčastější, dotace, ale také názory občanů a rovněž přihlíží k tomu, aby vytvářela přiměřenou rezervu. Z toho

plyne, že pokud by došlo k mimořádným výdajům, je obec schopna je bez větších problémů pokrýt.

Z výsledků analýzy a následného rozhovoru se starostou vyplývá, že do budoucna by se obec mohla více zaměřit na investiční činnost. Z výsledků praktické části plyne, že obec za dobu pěti let od roku 2015 – 2019 neučinila žádnou větší investici, a to i přes to, že dluh spojený s poslední velkou investicí dokázala bez problémů splatit. Hospodaření obce nevykazuje žádné vážné nedostatky, a proto lze předpokládat, že by byla schopna zvládnout další podobnou investici stejně dobře. To by se velmi pravděpodobně odrazilo pozitivně i na občanské spokojenosti a kvalitě života obyvatel.

Příkladem takové investice může být výše krátce zmiňovaná přestavba školy na komunitní centrum. Tento projekt by bylo možné spolufinancovat ze strukturálních a investičních fondů Evropské unie. Mohl by v obci výrazně zvýšit občanskou vybavenost, jeho aktivity by se mohly zaměřit na všechny věkové kategorie i díky tomu, že v obci žije necelých čtyři sta obyvatel. Do komunitního centra by se mohla z méně vyhovujících prostor přesunout knihovna, mohly by zde vzniknout klubovny pro tvůrčí dílny, setkání seniorů a v případě zájmu občanů například i menší sál, kde by se mohly promítat filmy nebo probíhat besedy.

Velký prostor pro zlepšení lze nalézt v možnostech čerpání různých dotací. Existuje velké množství dotačních titulů, do kterých by se mohla obec zapojit. Příkladem může být dotační program Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny, program Sportovní infrastruktura – investice do 10 000 000 Kč nebo program Zabezpečení akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů, která v obci působí. Další vhodné dotační programy se týkají například obecní infrastruktury a vzhledu obcí, vodohospodářské infrastruktury nebo občanského vybavení a služeb.

Z výsledků hospodaření je zřejmé, že nejvyšší částka přijatých transferů byla v roce 2015 a od té doby jejich výše nedosáhla ani poloviční hodnoty. Toto potvrzuje i starosta obce, ale současně uvádí, že s čerpáním dotací jsou spojeny i určité problémy. Prvním takovým problémem může být schopnost dofinancování projektů, jelikož dotace nebývají ve 100% výši a v obecním rozpočtu mohou peníze na dofinancování chybět. Jako další velmi zásadní problém starosta vidí přebujelou byrokracii spojenou s čerpáním dotací. Je velmi obtížné vyznat se ve všech podmínkách pro splnění nároku na získání dotace a dokládání velkého množství různých dokumentů je náročné jak administrativně, tak časově. Tato náročnost velmi často obec od čerpání dotací odradí. U menších dotací se

mnohdy z výše uvedených důvodů žádat ani nevyplatí. Tento problém by se ovšem mohl vyřešit, kdyby obec najala odborníka, který se oblasti dotací věnuje a obci by s administrací pomohl, což ovšem čítá další zvýšení nákladů jednotlivých projektů.

Další možností, jak zvýšit příjmy obce, a tím usnadnit případné budoucí investice, ať už spolufinancované nebo financované samotnou obcí, je zvýšení jednotlivých poplatků, které jsou v současné době minimální. Poplatek z komunálního odpadu je ve výši 800 Kč ročně, ovšem obec vybírá od občanů pouze částku 600 Kč, zbylých 200 Kč obyvatelům dotuje z obecního rozpočtu. Poplatek za psa je také minimální a jeho výše je pouhých 100 Kč za rok. Tuto částku by obec mohla zvýšit až na 300 Kč, což je částka, kterou již dlouhodobě vybírají okolní obce. Další možností zvýšení příjmů by mohla být zvýšená cena za pronájem hrobového místa. Současná vybíraná částka je velmi nízká a její dosavadní výše (200 Kč na deset let) nestačí ani na pokrytí nákladů spojných s údržbou. Dále by obec mohla přehodnotit cenu pronájmu pozemků v jejich vlastnictví. K tomu by však bylo nutné provést hlubší průzkum ve vazbě na možnosti občanů v obci. Zvýšení poplatků a cen pronájmů je ovšem nejen ekonomickou, ale především politickou záležitostí, a pokud by se obec k takovému kroku odhodlala, bylo by vhodné jednak poplatky a ceny pronájmů navyšovat postupně a jednak toto zvyšování s obyvateli Přehořova dobře komunikovat.

6 Závěr

Cílem teoretické části bakalářské práce bylo na základě rozboru platné právní úpravy vyhodnotit problematiku hospodaření obce, struktury rozpočtu, kontroly rozpočtu, vývoje investic a nakládání s majetkem.

V teoretické části byly v souladu s cíli podrobně na základě metody excerpce popsány a vymezeny základní pojmy, které souvisejí s hospodařením obce, konkrétně nabývání majetku a nakládání s ním, rozpočet obce, rozpočtový proces a rozpočtová skladba a rovněž přezkoumání a kontrola rozpočtu. Hospodaření obce je jednou ze základních a zároveň klíčových funkcí, kterou obec ze zákona plní. Podrobně byl definován majetek obce a zároveň způsoby jeho nabývání a nakládání s ním. Zákon stanoví, že obec je povinna využívat svůj majetek účelně a hospodárně.

Nezbytnou součástí hospodaření obce je opět zákonem daný rozpočet obce. Dílčím cílem práce byl podrobný popis jednotlivých etap rozpočtového procesu, jeho projednávání, schvalování, plnění a také průběžná a následná kontrola. V teoretické části byla rovněž v souladu s dílčím cílem charakterizována i rozpočtová skladba jak z hlediska příjmů, tak z hlediska výdajů.

Třetím a posledním dílčím cílem teoretické části bylo vymezení pojmů veřejná správa, obec a orgány obce a jejich charakteristika ve vztahu k hospodaření a rozpočtu obce. Tento cíl byl zpracován opět pomocí metody excerpce, obec i její orgány byly popsány v souladu s cílem práce. Pojmy zastupitelstvo, rada obce, výbory, komise, ale také obecní úřad a starosta obce byly charakterizovány ve vztahu k hospodaření a rozpočtu obce v souladu s legislativní normou.

Cílem praktické části bylo na základě rozboru hospodaření v obci Přehořov vyhodnotit případné nedostatky a navrhnout opatření na zlepšení a zefektivnění rozdělení rozpočtu a nakládání s majetkem.

V souladu s cílem praktické části byla nejprve představena obec Přehořov a její základní charakteristika, v níž bylo uvedeno, kde se obec nachází, jaký má počet obyvatel, katastrální výměra a rovněž to, jaké má obec zřízené orgány. Podstatná část praktické části byla věnována majetku obce, který je rozdělen na dlouhodobý a oběžný, a následně zdrojům financování obce. Tyto kapitoly byly zpracovány na základě účetních závěrek obce Přehořov v letech 2015 – 2019.

Důležitou součástí praktické části bakalářské práce se stala podrobná analýza rozpočtů obce v letech 2015 – 2019. Zde byly nejprve porovnány schválené a upravené rozpočty v období 2015 – 2019, v podkapitolách jsou pak uvedeny informace o skutečných rozpočtech obce v jednotlivých letech sledovaného období. V dalších podkapitolách jsou zkoumány a analyzovány i skutečné příjmy rozpočtu obce, které byly rozděleny na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Stejným způsobem jsou analyzovány skutečné výdaje rozpočtu, které byly rozděleny na běžné a kapitálové. V této části byly podrobněji rozebrány investice obce. Poslední kapitola této části analyzuje výsledky hospodaření v letech 2015 – 2019. Zde byly zmíněny náklady a výnosy a již zmíněný výsledek hospodaření ve sledovaném období. K vypracování poslední kapitoly byly využity účetní závěrky.

Nedílnou součástí praktické části bakalářské práce je rozhovor s dlouholetým starostou obce Přehořov Petrem Maškem, který doplnil ty informace o rozpočtu a hospodaření obce, které nelze vyčíst ze statistických údajů, ale pro splnění cíle práce jsou podstatné. Jednalo se zejména o informace týkající se konkrétních investic, rozpočtových příjmů a výdajů, ale také majetku obce, a to jak současného, tak toho, jenž byl v držení obce během sledovaného období.

Z analýzy rozpočtů a hospodaření obce v letech 2015 – 2019 a z následného rozhovoru se starostou vyplývá, že obec dlouhodobě hospodaří velmi dobře a bez větších výkyvů. Autorka práce přesto našla drobné nedostatky, které jsou v práci popsány, a doporučila opatření, která by mohla přispět ke zlepšení hospodaření obce zejména v oblasti příjmů a následných investic. Ty se totiž, jak vyplývá z analýzy, ve sledovaném období spíše snižují. Za posledních pět let obec významně neinvestovala, a to přesto, že má s vysokou investicí zkušenost. Před deseti lety, kdy již pracoval ve funkci starosty Petr Mašek, obec bez problémů zvládla investici ve výši 25 000 000 Kč spojenou s úvěrem, který dokázala bez významných výkyvů rozpočtu splácet.

Pokud by obec považovala za vhodné vytvořit si pro případné budoucí investice dostatečnou finanční rezervu, nabízí se několik možností, které autorka práce navrhuje. Jednou z nich je významnější využití různých dotačních programů, které jsou vypisovány i pro obce velikosti Přehořova, kde žije necelých čtyři sta obyvatel. Takovými jsou například dotační program Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny, program Sportovní infrastruktura – investice do 10 000 000 Kč nebo program Zabezpečení akceschopnosti jednotky sboru dobrovolných hasičů, která v obci působí.

Další vhodné dotační programy se týkají například obecní infrastruktury a vzhledu obcí, vodohospodářské infrastruktury nebo občanského vybavení a služeb. Tyto dotační programy vypisují jak jednotlivá ministerstva, tak Jihočeský kraj, v němž se obec nachází.

Další navrhovanou možností, jak navýšit příjmy obce, je zvýšení jednotlivých poplatků, které obec vybírá, a v současné době jsou velmi nízké. Za odvoz komunálního odpadu obec od občanů vybírá 600 Kč ročně, 200 Kč doplácí obec ze svého rozpočtu. Velmi nízký je také poplatek za psa, majitelé platí pouhých 100 Kč za rok. Okolní obce přitom vybírají tento poplatek ve výši 300 Kč. Další možností k navýšení příjmů je zvýšení ceny pronájmu hrobového místa. Obyvatelé Přehořova platí 200 Kč za deset let, což ale nestačí ani na pokrytí nákladů spojených s údržbou.

Obec dále může zvážit možnost zvýšení ceny pronájmů obecních pozemků. Zvýšení poplatků a pronájmů se ovšem samozřejmě může stát velmi kontroverzním až výbušným tématem, obzvláště v současné době, kdy je finanční situace mnoha občanů velmi složitá. Řešením by mohlo být pozvolné a postupné navyšování, které by bylo s občany dobře komunikováno. Za tím účelem by bylo vhodné provést v obci šetření, kterým by byly zjištěny možnosti občanů obce a jejich ochota akceptovat toto navýšení.

Uvedené návrhy by umožnily navýšení finanční rezervy a následně usnadnily případnou vyšší investici. Příkladem takové investice, která by mohla pozitivně ovlivnit občanskou spokojenost a zvýšit kvalitu života v obci, je přestavba budovy staré školy v komunitní centrum. Tento projekt by bylo možné spolufinancovat ze strukturálních a investičních fondů Evropské unie, které lze právě v takových projektech dobře využít. Komunitní centrum by v obci výrazně zvýšilo občanskou vybavenost, jeho aktivity by bylo možné zaměřit na všechny věkové kategorie necelých čtyř set obyvatel Přehořova. V komunitním centru by mohl být soustředěn kulturní život obce. Z méně vyhovujících prostor by se sem mohla přesunout knihovna, mohly by zde vzniknout klubovny pro tvůrčí dílny dětí i dospělých, setkání seniorů a v případě zájmu občanů například i menší sál, kde by bylo možné promítat filmy nebo pořádat besedy.

Uvedené návrhy korespondují se stanoveným cílem praktické části bakalářské práce. Je ovšem nutné znovu konstatovat, že v hospodaření obce Přehořov nebyly nalezeny žádné závažné nedostatky a navrhovaná opatření jsou tedy pouze možností, jak kvalitní hospodaření ještě vylepšit.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

1. HAVLAN, Petr a kol., *Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi*. 2. vydání. Praha, nakladatelství Leges, 2014, ISBN 978-80-7502-057-4.
2. HOLEČEK, Jan a kol. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno, nakladatelství GaREP, spol. s. r. o., 2009, ISBN 9788090430822.
3. KOPECKÝ, Martin a kol., *Zákon o obcích: Komentář*. 3. vydání. Praha, Wolters Kluwer ČR, 2017, ISBN 978-80-7552-862-9.
4. KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha, nakladatelství Karolinum, 2015, ISBN 9788024627441.
5. LUKL, František a kol. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018*. Praha, nakladatelství Astron print, s. r. o., 2018, ISBN 9788090684331.
6. PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vydání. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2008, ISBN 9788073573515.
7. PEKOVÁ, Jitka a kol. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, nakladatelství Aspi, a. s., 2002, ISBN 8086395219
8. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha, nakladatelství Codex Bohemia, 1997, ISBN 80-85963-34-5.
9. PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. 3. vydání. Praha, GRADA, Publishing. 2015, ISBN 978-80-247-5608-0.
10. VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2018, ISBN 9788087544990.

7.2 Právní předpisy

1. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 1993, dne 16. 12. 1992, částka 1, [online], [citováno 2021-01-20], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb0001-1993-0001.pdf>
2. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 15. 5. 2000, částka 38, [online], [citováno 2021-02-20], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb038-00.pdf>

3. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 2000, dne 7. 7. 2000, částka 73, [online], [citováno 2021-03-01], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb073-00.pdf>
4. Zákon č. 160/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, publikovaný ve Sbírce zákonů 1999, ze dne 11. 5. 1999, částka 39, str. 2578, [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: <file:///C:/Users/krist/Downloads/sb039-99.pdf>

7.3 Internetové zdroje

1. BAGAROVÁ GRZYWA, Martina. *Základní pravidla pro svazky obcí*. 2003, [online], [citováno 2021-01-20], dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/zakladni-pravidla-pro-svazky-obci/>
2. BŘEŇ Jan, *Základní principy hospodaření obce I.*, 2010, [online], [citováno 2021-02-20], dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6432524&fbclid=IwAR2KkXW5vo56bILLip28vnESgQuV0r25vsNKSYIMoGPQL2c12xv4fVLDSjk>
3. ČERNÝ, Ivan a kol. *Finance a rozpočet*. [online], [citováno 2020-06-12], dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>
4. GREGOROVÁ, Jiřina, *Tvorba a schvalování rozpočtů*, 2015 [online], [citováno 2021-02-27], dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/723-tvorba-a-schvalovani-rozpocetu/>
5. Ministerstvo vnitra České republiky. *Příspěvek na výkon státní správy*. 2020, [online], [citováno 2021-01-11], dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>
6. Obec Přehořov, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252719/ucetni-zaverka/rozvaha?rad=t&obdobi=1712>
7. Obec Přehořov. *Základní informace*, [online], [citováno 2021-02-10], dostupné z: <https://www.prehorov.cz/index.php?nid=2104&lid=cs&oid=217314>
8. Sdružení místních samospráv, *Rukověť starosty*, [online], [citováno 2021-02-26], dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/63-rozpocet-obce/>

9. Poradna, *Nástroje občana při kontrole hospodaření obce*, 2018 [online], [citováno 2021-02-26], dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/hospodareni-obce-a-kraje/hospodareni-obce-a-kraje/rada/nastroje-obcana-pri-kontrole-hospodareni-o#ft13>
10. BRŮNA, Miroslav a kol., *Veřejná správa v České republice*, 2005, [online], [citováno 2021-02-15], dostupné z: [file:///C:/Users/krist/Downloads/Verejna_sprava_v_Ceske_republice%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/krist/Downloads/Verejna_sprava_v_Ceske_republice%20(5).pdf)
11. Dotační průvodce, *Údržba a obnova stávajících kulturních prvků venkovské krajiny*, [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: https://www.dotacnipruvodce.cz/detail/udrzba-a-obnova-stavajicich-kulturnich-prvku-venkovske-krajiny/?fbclid=IwAR3PH4HrgzaUJxoAag3Gtgt7cyua7_ZnD0HPS58CaTse1das2GkFZdKL-cY
12. Dotační průvodce, *Sportovní infrastruktura – Investice do 10 mil. Kč*, [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: https://www.dotacnipruvodce.cz/detail/sportovni-infrastruktura-investice-do-10-mil-kc/?fbclid=IwAR0_xr8L4G4od0O38nPcUtJNCMgO1fROH-9M_1DbuJYK_c-U299XDwClu5g
13. Dotační průvodce, *Dotace na podporu veřejné infrastruktury ve Středočeském kraji*, [online], [citováno 2021-03-10], dostupné z: <https://www.dotacnipruvodce.cz/detail/podpora-verejne-infrastruktury-ve-stredoceskem-kraji/?fbclid=IwAR3KT1Sz9vqFn8LVTmmcib9jimkBxx3KMeQ7euqcXzQQkZZmwxdfCBuXq-I>

8 Přílohy

Příloha 1 Rozhovor se starostou obce Přehořov Petrem Maškem 67

Příloha 1 Rozhovor se starostou obce Přehořov Petrem Maškem

1. Jak probíhá ve zkratce proces sestavování rozpočtu a kdo se ho účastní?

Sestavování rozpočtu se účastní účetní obce, starosta a místostarosta a někteří zastupitelé. V potaz se berou dotace obdržené nebo předběžně schválené, běžné provozní náklady obce, projekty připravené bez dotací a rezerva.

2. Existuje nějaký jednoduchý harmonogram přípravy rozpočtu s konkrétními termíny? Pokud ano, jak vypadá?

Návrh rozpočtu se připravuje v měsících října až listopadu. Musí se na patnáct dní vyvěsit a následně na zasedání zastupitelstva schválit. Po schválení se zveřejní schválený rozpočet a zůstane vyvěšen po dobu platnosti.

3. Berete při sestavování rozpočtu v potaz názory občanů (například na investice obce)? Pokud ano, jak tyto podněty získáváte?

Náměty od občanů dostáváme v průběhu roku. Dále jsou určeny priority a potřeby jednotlivých částí obce. Určitou roli hraje i skutečnost, jaké budou vypsány dotační tituly a za jakých podmínek.

4. Na jaké problémy nejčastěji narážíte při projednávání rozpočtu?

Na žádné problémy při projednávání ani schvalování rozpočtu nenarážíme.

5. Jaká je skladba příjmů obce?

Příjmy obce tvoří příjmy daňové a nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Ty daňové jsou největší, ovšem spadají sem i poplatky z komunálního odpadu, pronájmu, ze psů, které jsou na minimální úrovni. Konkrétně poplatky z komunálního odpadu jsou ve výši 800 Kč, ale vybíráme od obyvatel pouze 600 Kč a zbytek se hradí z obecního rozpočtu, poplatek za psa je ve výši 100 Kč za rok, ale v okolních vesnicích je již ve výši 300 Kč. Pronájem za hrobové místo se platí pouze jednou za deset let a jeho výše činí 200 Kč, což nestačí ani na pokrytí nákladů spojených s údržbou.

6. Jaké jsou hlavní výdaje obce?

Hlavní výdaje obce jsou provozní, které jsou největší a patří sem například výdaje za osvětlení. Dále sem patří výdaje investiční a neinvestiční.

7. Sestavujete rozpočet i s výhledem do budoucnosti? (např. s ohledem na plánované investice)

Rozpočtový výhled se vypracovává na dva až pět let s ohledem na plánované investice. Drží se rezerva na mimořádné výdaje, která se tvoří z důvodu případných vyšších investic či dofinancování.

8. Měla obec za vašeho působení v posledních 5 letech nějaké mimořádné výdaje (mimořádné investice)? Z jakého důvodu? Jak ovlivnily hospodaření obce?

Mimořádné výdaje jsme měli spíše menšího rozsahu.

9. Udělala obec v posledních 5 letech větší investici?

V posledních pěti letech se jednalo o spíše menší investice. Před deseti lety jsme udělali větší investici, jednalo se o vodovod za 25 000 000 Kč.

10. Koupila/prodala obec v posledních 5 letech movitý či nemovitý majetek/věc neobvykle vyšší hodnoty?

V roce 2017 prodala obec dům pod bývalou školou za 1 150 000 Kč, který byl ve špatném stavu. Další prodeje pozemků byly malé rozlohou a cenou. V roce 2017 jsme nakoupili klíčové pozemky v obci Přehořov za nízké ceny, ale pro obec důležité. Obec je následně využívala jako veřejné prostranství pro pořádání akcí a slavností.

11. Má nebo měla obec v období 5 let nějaké dluhy (jak vznikly)? Pokud ano, brala si nějaké půjčky na jejich splacení?

Obec Přehořov měla jediný dluh z důvodu výstavby vodovodu, a to 3 000 000 Kč a byl bez problémů splacen.

12. Vlastní vaše obec nějaké nemovitosti? Pokud ano, o jaké se jedná a k jakým účelům je využíváte?

Nemovitosti ve vlastnictví obce jsou obecní úřad, hasičské zbrojnice, hřbitov, kostelík u svaté Anny, kaplička a objekt bývalé školy, který hodláme v budoucnu přestavět na komunitní centrum.

13. Má obec nějaké příjmy z pronájmu vlastního majetku?

Příjmy z pronájmu jsou minimální, buď jednorázové (krátkodobý pronájem pozemku), nebo dlouhodobé z malých vodních ploch.

14. Jaký další majetek obec vlastní?

Obec vlastní ještě mnoho různého majetku, jako jsou lesy, pole, rybníky, pozemky, místní komunikace, vodovod, kanalizaci, veřejný rozhlas a osvětlení. Dále spoustu techniky na údržbu zeleně, vybavení dílny, hasičských zbrojnic, knihovny a úřadu.

15. Čerpá vaše obec státní dotace? Pokud ano, za jakým účelem a z jakých zdrojů?

Obec čerpá z různých dotačních titulů a ministerstev, kde bývá rozepsána skladba finančních prostředků. Někdy je ovšem problém v přebujelé byrokracii, kvůli které se v některých případech nevyplatí z časových důvodů o dotace žádat.

16. Čerpá vaše obec dotace z EU? Pokud ano, za jakým účelem a z jakých zdrojů/fondů?

Obec pravidelně čerpá z Programu obnovy venkova, jedná se o program z Krajského úřadu Jihočeského kraje – České Budějovice, kde bývá maximální výše dotace 270 000 Kč. Dále jsme čerpali dotace například z operačního programu Životní prostředí na svoz bioodpadu, kontejnery, tříděný odpad, traktor, nosič kontejnerů a na štěpkovač. Také jsme čerpali z ministerstva pro místní rozvoj na opravy silnic, ze Státního fondu dopravní infrastruktury na chodníky a z ministerstva zemědělství na vodovod nebo rybníky.

17. V účetní závěrce se eviduje nehmotný majetek. O jaký konkrétně se jedná?

Jedná se o software, triádu, což je program pro obec, dále územní plány a programy pro obsluhu počítače.

18. Od roku 2015 se výrazně snížily přijaté transfery, jakým způsobem se toto odrazilo na celém rozpočtu? Byla obec nucena některé aktivity/investice omezit?

Došlo k omezení dotací, což se odrazilo na počtu investic.

19. Z jakého důvodu došlo ke snížení přijatých transferů v roce 2016?

Zřejmě bylo vypsáno méně dotačních titulů, nebo byly nastaveny podmínky tak, že na ně obec nedosáhla.

20. V roce 2017 eviduje obec příjem z prodeje nemovitostí, o jakou nemovitost se jednalo?

Proдали jsme dům pod školou v hodnotě 1 150 000 Kč.

21. V roce 2017 došlo ke snížení dlouhodobého finančního majetku na 0 Kč. Z jakého důvodu?

Byli jsme nuceni na základě nařízení České národní banky prodat akcie České spořitelny.

22. V roce 2018 došlo k výraznému zvýšení majetku oproti roku 2017. Z jakého důvodu?

Nakoupili jsme malotraktor, vlek a vybavení dětského hřiště.

23. Z jakého důvodu je výsledek hospodaření v roce 2019 oproti ostatním rokům záporný?

V tomto roce došlo k obnovení rybníka, jeho zvětšení a také odbahnění, což mělo za následek větší náklady a také záporný výsledek hospodaření.

24. Za posledních 5 let obec dosáhla pokaždé přebytkového rozpočtu až na rok 2015.

Jak se podařilo tento trend udržet?

V roce 2015 skončil rozpočet schodkový kvůli větším výdajům, nakoupili jsme větší traktor, vlek a kontejnery a nosiče kontejnerů. V dalších letech se podařilo udržet přebytkový rozpočet dobrých hospodaření.